

3718
พ 2540
0.3

✓ การศึกษาองค์ประกอบของนักเรียนที่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
ในภาคเหนือ

ผ่านกระทรวงมหาดไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พุทธศักราช ๒๕๔๐ กรุงเทพมหานคร โทร. ๐๒๒๑๐๗๐, ๐๒๑๐๑๐๐

ปริญญาโท

ของ

เมธีนันท์ ภิญโญ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

มีนาคม 2521

69148

12 ส.ย. 2521

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิติไศยพิจารณาริษฎานิพนธ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ได้

ทรงฉันท/ พลเอก

ประธาน

มนตรี

กรรมการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับเงินอุดหนุนส่วนหนึ่งจากคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือ และให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง จาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธีรพันธ์ กรลักณ์ อาจารย์คมเพชร นัทรศุกุล อาจารย์
ดร.วิจิตร บัวศรี และอาจารย์สมสรรค์ วงษ์น้อย ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะครู อาจารย์ ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คุณบุญศิริ ผ่องอักษร
คุณวิชัย ก็พร้อม และคุณจรรยา พานิชย์ผลิไชย ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดีในการเก็บรวบรวม
ข้อมูลสำหรับการทำการศึกษา

ขอขอบคุณคุณณนาค คุณภัย คุณวันเพ็ญ สุจิตโกโต คุณกัญญา วรสันตพิพงศ์
คุณวิเชียร วัฒนวิกรม พี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา
ขอขอบคุณคุณเสถียร ศิริสถิตย์กุล และคุณอนุสรณ์ ศิริลักษณ์ ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำ
ปริญญานิพนธ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา และพี่ ๆ ของผู้วิจัยทุกท่าน
ที่ได้ให้ความอุปการะทั้งในด้านการกำลังใจกำลังใจทรัพย์ และสนับสนุนการศึกษาของผู้วิจัยตลอดมา

เมทินันท์ ภิญโญ

สารบัญ

หน้า

บทที่

1	คำนำ	
	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาคนควา	3
	ความสำคัญของการศึกษาคนควา	3
	ขอบเขตของการศึกษาคนควา	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5

บทที่

2	เอกสารที่เกี่ยวข้อง	12
	ประเภทของโรงเรียน	15
	สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน	27

บทที่

3	วิธีดำเนินการศึกษาคนควา	34
	วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง	34
	การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล	39
	การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำกับข้อมูล	40
	สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	41

บทที่ ๔

4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ผลการใช้แบบสอบถามศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ	
เกี่ยวกับตัวนักเรียน	51
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวพยากรณ์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	
ระหว่างตัวเกณฑ์และตัวพยากรณ์แต่ละตัว	59
สมการพยากรณ์การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียน	
ราษฎร์ และรัฐบาลซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐานและ	
คะแนนดิบและค่าสหสัมพันธ์ทุกตัว	62
ค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	
ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล	65

บทที่ 5

5 สรุป อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	70
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	70
กลุ่มตัวอย่าง	70
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	70
วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	70
การวิเคราะห์ข้อมูล	71
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	71
อภิปรายผล	73
ขอเสนอแนะ	78

บรรณานุกรม	79
------------------	----

ภาคผนวก	
---------------	--

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ตารางแสดงการแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามประเภทและขนาดของโรงเรียน	36
2 ตารางแสดงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	37
3 ตารางแสดงจำนวนห้องเรียน	38
4 ตารางคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน	51-54
5 ตารางความถี่ และร้อยละของนักเรียนในตัวแปร 57 ตัวแปร	55-58
6 คาสหสัมพันธ์ ภายในของตัวพยากรณ์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ตัวเกณฑ์ และตัวพยากรณ์ทั้งหมด 31 ตัว	60
7 คาสหสัมพันธ์ภายในของตัวพยากรณ์และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวเกณฑ์ และตัวพยากรณ์ทั้งหมด 15 ตัว	61
8 ตาราง การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนน จากตัวเกณฑ์ และ คะแนนจากตัวพยากรณ์ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 947 คน	62
9 ตารางค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) , ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (S.E.b) , ค่า T-Value คาสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) , ค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ (S.E. est.) และค่าคงที่ของตัวพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ (a)	63
10 ตารางการ ค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีในการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาล	66
11 ตารางค่าสัมประสิทธิ์ ของตัวพยากรณ์ (β , b) , ค่าความคลาดเคลื่อน มาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (S.E.b) , ค่า T-Value , คาสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) , ค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์	

ตาราง

หน้า

(S.E. est.) และค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
(a)

68

12 ตารางการวิเคราะห์การแปรปรวนในการพยากรณ์แบบพหุคูณ

69

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกองค์การสหประชาชาติมานาน และขณะนี้กำลังมุ่งที่จะส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยของประชาชน ดังนั้น จึงควรจะได้ให้ความสนใจในเรื่องปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ที่รับรองและยืนยันว่า "มนุษย์ทุกคนมีเกียรติ ศักดิ์ศรี และคุณค่า ในฐานะที่เกิดมาเป็นมนุษย์ โดยไม่จำกัดเผ่าพันธุ์ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา กำเนิด เชื้อชาติ ความคิดเห็น ทรัพย์สิน หรือสถานะอื่นใด และย่อมมีสิทธิ และอิสรภาพ ความที่ไ้ประกาศไว้ในกฎบัตรอย่างเต็มที่" (ฟิลิซรุ้ แมนเมธี, 2517 : 31) ทั้งนี้ ก็เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของสังคม มาตรฐานแห่งชีวิต และอิสรภาพของมนุษย์ให้สูงขึ้น เนื่องจากเด็กเป็นผู้ที่เปราะบาง จึงจำเป็นต้องได้รับการพิทักษ์รักษา และดูแลเป็นพิเศษ ตลอดจนถึงการคุ้มครองทางกฎหมาย และการให้โอกาสทางการศึกษา

ทางด้านการศึกษา ถ้าพิจารณาอย่างถ่วงน้ำหนักสองเจตนารมณ์ของปฏิญญาสากลดังกล่าวเพียงพอแล้วหรือยัง ได้ให้ความสนใจกับเด็ก สนใจในเรื่องการเลี้ยงดูการอบรมสั่งสอน ให้การศึกษา และช่วยเหลือส่งเคราะห์เด็กมากน้อยเพียงใด ก็พอจะมองเห็นว่าเด็กไทยยังขาดความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา (ฟิลิซรุ้ แมนเมธี, 2517 : 31) ดังนั้น ผู้ที่รับผิดชอบทางการศึกษาของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาโดยรัฐ หรือเอกชนก็ตาม ควรตระหนักถึงความสำคัญของเด็กทุกคน เพื่อเปิดโอกาสทางการศึกษาให้ประชาชนได้รับสูงขึ้น ซึ่งนับเป็นการพัฒนากำลังของประเทศชาติที่สำคัญยิ่ง

การให้โอกาสทางการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาทุกระดับ ไม่ว่า ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา แต่ประถมศึกษาเป็นการศึกษาก่อนบังคับซึ่งรัฐบาลต้องรับภาระจัดการศึกษาแบบให้เปล่าแก่ประชาชนทุกคนอยู่แล้ว ส่วนการศึกษาที่มีใช้

ภาคบังคับรัฐมาจะต้องมีมาตรการประกันความเสมอภาคแห่งโอกาสให้แก่ประชาชนโดยกว้างขวาง (คณะกรรมการวางแผนเพื่อปฏิรูปการศึกษา, 2517 : 33) สำหรับมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญ ความสนใจเพราะเชื่อว่าเป็นการผลิตกำลังคนระดับกลางและสูง เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ แต่การมัธยมศึกษาเป็นเรื่องที่ต้องการการปรับปรุงและส่งเสริม เพราะมีปัญหาหลายประการที่ไม่สามารถผลิตผู้จบการศึกษาระดับนี้ให้ออกมาสนองความต้องการด้านกำลังของประเทศอย่างเพียงพอ ปัญหาจึงกล่าวได้แก่ ปัญหาเรื่องหลักสูตรปัญหาการขาดแคลนครูทั้งทางปริมาณและคุณภาพ ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ และปัญหาเกี่ยวกับสถานที่เรียนที่ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน (กอ สวัสดิ์พาณิชย์, 2513 : 1) ซึ่งเป็นการจำกัดโอกาสการเข้าศึกษาของประชาชน

ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2518 : 34-35) แล้วพบว่า ไม่มีความเสมอภาคในการเข้าเรียนในชั้นประถมศึกษาตอนต้น และการเรียนต่อในชั้นประถมศึกษาตอนปลายในภูมิภาค และจังหวัดส่วนใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และบางจังหวัดในภาคเหนือมีอัตราการเข้าเรียน และอัตราการเรียนต่อต่ำกว่าจังหวัดในภูมิภาคอื่น ๆ อันเนื่องมาจากสภาพสภาพส่วนตัวบางประการ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การศึกษาวิจัยดังกล่าวมุ่งศึกษาเฉพาะระดับประถมศึกษาเท่านั้น แต่การที่จะพัฒนาการศึกษาของชาติ และการที่จะวางแนวทางที่จะจัดการศึกษา เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมทางการศึกษานั้นควรจะได้ทำการศึกษา วิจัย ทุกระดับการศึกษาทั่วประเทศ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้เห็นความสำคัญอันนี้ ดังนั้น จึงจัดทำโครงการวิจัยเกี่ยวกับโอกาสการเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลาย ทั่วประเทศ โดยแบ่งออกเป็น 4 ภูมิภาค (แบ่งตามสภาพภูมิศาสตร์) คือ ภาคกลาง ภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือโดยมุ่งที่จะศึกษาว่าเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ มีองค์ประกอบใดบ้างที่ทำให้ให้นักเรียนที่จบชั้นประถมศึกษาตอนปลาย เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาโอกาสการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
 ของนักเรียนในภาคเหนือ เนื่องจากการศึกษาระดับมัธยมในภาคเหนือส่วนใหญ่ อยู่แค่เพียง
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และถึงแม้จะเรียนต่อมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่ก็มี
 น้อยมาก ส่วนมากจะมุ่งเข้าศึกษาต่อมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร หรือไม่ก็
 ความจังหวัดใหญ่ ๆ ในภาคเหนือ เช่น เชียงใหม่ เป็นต้น. (อภิชัย พันธเสน, 2518 :
 13) ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาถึงข้อเท็จจริงดังกล่าว และต้องการศึกษาถึงองค์ประกอบ
 ด้านต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กมีโอกาสได้เข้าศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคเหนือ เพื่อเป็น
 แนวทางการวางแผนการศึกษา และการแก้ปัญหาในโอกาสต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของนักเรียนที่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 4
 ของนักเรียนในภาคเหนือ
2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียน
 ในภาคเหนือ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการวิจัยนี้จะทำให้ทราบ องค์ประกอบของนักเรียนที่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อ
 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนในภาคเหนือ
2. ผลการวิจัยจะได้เครื่องมือสำหรับพยากรณ์ การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษา
 ตอนปลาย และยังอาจเป็นแนวทางในการแนะแนวการศึกษาต่อของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา
 ได้เป็นอย่างดี
3. ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของนักเรียนทั้งโรงเรียน
 รัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ในภาคเหนือ เพื่อจะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร ครู

บิคารมารคา ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้นำไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพ
ของโรงเรียนให้เหมาะสม ซึ่งเป็นการส่งเสริมการให้โอกาสทางการศึกษาแก่นักเรียน

ขอตกลงเบื้องต้น

ทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2520
เท่านั้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ประชากรที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคเหนือ
ปีการศึกษา 2520
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ปีการศึกษา 2520 ในภาคเหนือ จำนวน 947 คน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่
 - ✓ 3.1.1 เพศ
 - ✗ 3.1.2 เหตุผลในการเลือกโรงเรียน เช่น การไปมาสะดวก
โรงเรียนมีชื่อเสียงดี เพื่อนชอบ, ค่าเล่าเรียนพอสมควร ฯลฯ
 - ✓ 3.1.3 ผลการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 - 3.1.4 การรวมกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน เมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 - ✓ 3.1.5 อาชีพของบิคารมารคา
 - ✓ 3.1.6 รายได้ของบิคา มารคา
 - ✓ 3.1.7 ระดับการศึกษาของบิคา (มารคา)
 - ✓ 3.1.8 จำนวนพี่น้องในครอบครัว
 - ✓ 3.1.9 ระดับการศึกษาสูงสุดของบุคคลในครอบครัว (ยกเว้นบิคา มารคา)
 - ✓ 3.1.10 ภูมิสำเนา

✓ 3.1.11 ประเภทโรงเรียนที่นักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

✓ 3.1.12 ขนาดของโรงเรียน (ดูจากจำนวนห้องเรียน)

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์
และรัฐบาล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นักเรียนที่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อ หมายถึง นักเรียนที่สามารถเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้
2. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2520 ในภาคเหนือที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในภาคเหนือ ซึ่งจำแนกเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนรัฐบาล สังกัดกรมสามัญ และโรงเรียนราษฎร์ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน
4. เพศชาย หมายถึง นักเรียนชาย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2520 จากโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
5. เพศหญิง หมายถึง นักเรียนหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2520 จากโรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
6. เหตุผลในการเลือกโรงเรียน หมายถึง การที่นักเรียนเลือกโรงเรียนที่กำลังศึกษาอยู่เพราะอะไร เช่น ความสะดวกในการเดินทาง, การได้รับทุนการศึกษา, ชื่อเสียงโรงเรียน, ความต้องการของผู้ปกครอง, ได้รับยกเว้นค่าเล่าเรียน, ครูในโรงเรียนผู้สอนดี, เพื่อนชวนมา, มีพี่น้องเรียนอยู่แล้ว, ค่าเล่าเรียนไม่แพง, โรงเรียนนี้มีอุปกรณ์ทันสมัย, การแนะนำของครูในโรงเรียนเดิม, โรงเรียนนี้มีการสอนวิชาชีพ, ไม่ทราบว่าเรียนที่ไหนดี และเหตุอื่น ๆ

7. ผลการเรียนรู้ หมายถึง ผลการสอบได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

- ก. กลุ่มสูง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนตั้งแต่ 75 เปอร์เซ็นต์ หรือคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป
- ข. กลุ่มปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนอยู่ระหว่าง 60 - 74.99 เปอร์เซ็นต์ หรือคะแนนเฉลี่ย 2.40 - 2.99
- ค. กลุ่มต่ำ หมายถึง นักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ หรือคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.40 ลงมา

8. การรวมกิจกรรมพิเศษของโรงเรียน เมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หมายถึง การที่นักเรียนเคยเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนเลือกโดยไม่มีผลเกี่ยวกับคะแนนผลการเรียน แบ่งเป็น 3 ประเภท

- ก. กิจกรรมด้านสหนาการ เช่น การกีฬา คณิตวิ์ ฟ้อนรำ
- ข. กิจกรรมด้านส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ คือ ชุมนุมวิชาต่าง ๆ เช่น ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมนุมภาษาอังกฤษ ชุมนุมสังคมศึกษา ชุมนุมภาษาไทย เป็นต้น
- ค. กิจกรรมอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์ เช่น การร่วมพัฒนาท้องถิ่น การขายแสดมภ์กาชาด เป็นต้น

9. อาชีพของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองแบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ

- ก. อาชีพค้าขาย หมายถึง ผู้ที่ทำการค้าขายทุกชนิด ยกเว้นการค้าขายที่อยู่ในรูปของบริษัท หรือห้างร้าน
- ข. อาชีพรับราชการ หมายถึง ผู้ที่รับราชการ หรือทำงานในสังกัดของรัฐบาล หรือ รัฐวิสาหกิจ
- ค. อาชีพเกษตรกร หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพในการทำนา ทำไร่ ทำสวน หรือเลี้ยงสัตว์

- ง. อาชีพธุรกิจ หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพในการทำงานในบริษัทเอกชน หรือทำธุรกิจส่วนตัว เช่น หนายความ คลินิก ธนาคาร บริษัทประกันชีวิต เป็นต้น
- จ. อาชีพรับจ้าง หมายถึง ผู้ที่รับจ้างเป็นรายวัน รายเดือน หรือ ประกอบอาชีพรับจ้างส่วนตัว ซึ่งมีรายได้ไม่แน่นอนในเดือนหนึ่ง ๆ
- ฉ. อาชีพอื่น ๆ หมายถึง ผู้ที่มีอาชีพอื่นใดนอกเหนือไปจากอาชีพที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

10. รายได้ของบิดามารดา คือ ระดับรายได้ที่เป็นประจำของครอบครัว แบ่งออกเป็น 3 ระดับ

- ก. รายได้สูง หมายถึง ครอบครัวที่มีรายได้มากกว่า 5000 บาท ต่อเดือน
- ข. รายได้ปานกลาง หมายถึง ครอบครัวที่มีรายได้อยู่ระหว่าง 1000 ถึง 5000 บาท ต่อเดือน
- ค. รายได้ต่ำ หมายถึง ครอบครัวที่มีรายได้ต่ำกว่า 1000 บาทต่อเดือน

11. ระดับการศึกษาของบิดามารดา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาหรือมารดา คนใดคนหนึ่งเป็นเกณฑ์ โดยแยกระดับเป็น 5 ระดับดังนี้

- ก. ระดับต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4
- ข. ระดับประถมศึกษา (ป.1 - ป.7) หรือเทียบเท่า
- ค. ระดับมัธยมศึกษา (มศ.1 - มศ.5) หรือเทียบเท่า
- ง. ระดับสูงกว่าระดับมัธยมศึกษา (สูงกว่า ม.ศ.5 ขึ้นไปถึงอนุปริญญา) หรือเทียบเท่า
- จ. ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

12. จำนวนพี่น้องในครอบครัว แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม

- ก. จำนวน 1 - 4 คน
- ข. จำนวน 5 - 8 คน
- ค. จำนวน 8 คนขึ้นไป

13. ระดับการศึกษาสูงสุดของบุคคลในครอบครัว หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของบุคคลในครอบครัว ยกเว้นบิดามารดา หรือผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม เช่น เกี่ยวกับระดับการศึกษาของบิดามารดา

14. ภูมิสำเนา หมายถึง ถิ่นที่อยู่ของนักเรียนตอนที่อยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 ประเภท /

ก. ในเมือง หมายถึง ถิ่นที่อยู่ของนักเรียนที่อยู่ในภายในเขตเทศบาล และสุขาภิบาล

ข. ชนบท หมายถึง ถิ่นที่อยู่ของนักเรียนที่อยู่นอกเขตเทศบาล และสุขาภิบาล

15. การรับข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิงจากสื่อมวลชน หมายถึง แหล่งความรู้ที่นักเรียนได้รับนอกเหนือจากวิชาการในบทเรียนจากสื่อมวลชน แบ่งประเภทดังนี้

ก. รับจากสื่อมวลชนอย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว เช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ หรือ โทรทัศน์

ข. รับจากสื่อมวลชน 2 อย่าง เช่น วิทยุกับโทรทัศน์, วิทยุและหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์กับหนังสือพิมพ์

ค. รับจากสื่อมวลชน 3 อย่าง เช่น วิทยุโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์

ง. ไม่ได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนใดเลย

16. ประเภทโรงเรียนที่นักเรียนจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบ่งออกเป็น

ก. โรงเรียนในโครงการมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.)

ข. โรงเรียนในโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.)

ค. โรงเรียนในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมในชนบท (ค.ม.ช.)

ง. โรงเรียนมัธยมสามัญ

จ. โรงเรียนราษฎร์

17. ประเภทโรงเรียนปัจจุบันที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ แบ่งออกเป็น

ก. โรงเรียนรัฐบาล

ข. โรงเรียนราษฎร์

18. ขนาดโรงเรียน พิจารณาจากจำนวนห้องเรียนโดยแบ่งออกเป็น 2 ขนาด

ดังนี้

ก. โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ โรงเรียนที่มีห้องเรียนตั้งแต่ 6 ห้องขึ้นไป

ข. โรงเรียนขนาดเล็ก คือ โรงเรียนที่มีห้องเรียนน้อยกว่า 6 ห้องเรียน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในสังคมที่มีความเสมอภาค สมาชิกทุกหน่วยย่อมมีสิทธิที่จะพัฒนาความสามารถสูงสุดของตน เพื่อให้ได้มาในสิ่งที่ปรารถนา ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและศีลธรรมอันดีงาม โดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติ ศาสนา เพศ หรือฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม สิ่งที่จะช่วยให้เกิดความเสมอภาคในสังคมคือการศึกษ (Jarrett, 1972 : 5)

ความคิดที่ว่าเยาวชนทุกคนควรมีโอกาสได้ศึกษาเริ่มขึ้นเมื่อศตวรรษที่ 19 ทั้งนี้เนื่องจากความคิดรวบยอด 2 ประการ ดังต่อไปนี้

1. ความรู้คือ หนทางที่จะนำไปสู่ความสุขและอิสรภาพ
2. เนื่องจากสมัยนั้นอยู่ในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม ดังนั้น ผู้ที่จะปฏิบัติงานในโรงงานได้ จำเป็นจะต้องมีความรู้พื้นฐานเป็นอย่างน้อย (OECD, 1971 : 13)

บทที่ ๓ จากความคิดรวบยอด 2 ประการนี้ เป็นผลให้มีการจัดการศึกษามาจนถึงปัจจุบัน ประเทศต่าง ๆ ได้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา และพยายามที่จะให้ประชาชนในชาติของตนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยถือว่าการศึกษเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า บุคคลในชาติที่มีคุณภาพดี ก็จะช่วยให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าได้ ด้วยเหตุนี้หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศตลอดจนบุคคลที่มีความสนใจ จึงพยายามศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับเรื่องความเสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษาในกลุ่มประเทศต่าง ๆ พร้อมทั้งศึกษาปัญหาสาเหตุและแนวทางหรือวิธีการที่จะช่วยให้เกิดความเสมอภาคทางการศึกษาขึ้น เป็นการช่วยกันเสริมสร้างความเจริญและการอยู่ดีกินดี ให้แก่มวลมนุษยชาติ

ในปีการศึกษา 2517 คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สุพจน์ ประเสริฐศรี , 2517 : 87) ได้ทำการวิจัยเรื่องความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา เกี่ยวกับโรงเรียนประถมศึกษาในประเทศไทย และได้แยกโอกาสทางการศึกษาออกเป็น 2 ประการคือ

1. โอกาสการได้เข้าศึกษาในโรงเรียน ซึ่งครอบคลุมถึงความเสมอภาคที่พึงประสงค์ของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา , 2517 : 43-73) ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

ความเสมอภาคในด้านสิทธิ ในระดับการศึกษาภาคบังคับ รัฐจะต้องให้ทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค โดยนิยมให้ความแตกต่างเกี่ยวกับเพศ เชื้อชาติ ศาสนา เศรษฐกิจ และถิ่นที่อยู่เป็นข้อจำกัดแก่การได้

ความเสมอภาคด้านโอกาสในระดับการศึกษาที่สูงกว่าการศึกษาภาคบังคับ รัฐต้องให้ทุกคนมีโอกาส มีเสรีภาพที่จะรับการศึกษาโดยเสมอภาคกัน

2. โอกาสพัฒนาสมรรถภาพสูงสุดของผู้เรียนซึ่งขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง เช่น ความพร้อมของผู้เรียน คุณวุฒิ และประสบการณ์ของครูผู้สอน สภาพชั้นเรียน อัตราส่วนนักเรียนต่อครู และประเภทของโรงเรียน ถ้าโอกาสเหล่านี้ต่างกันก็ย่อมทำให้เกิดคุณภาพทางการศึกษาที่แตกต่างกันด้วย ความหมายของโอกาสทางการศึกษา จึงตรงกับความเสมอภาคที่พึงประสงค์ ซึ่งคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา , 2517 : 43-73) ได้วางไว้คือ ความเสมอภาคในการที่จะได้รับการสนับสนุนในการจัดการศึกษา เพื่อลดอัตราการเหลื่อมล้ำค่าสูง ไม่ว่าสถานศึกษานั้นจะตั้งอยู่ในเมืองหลวงหรือในชนบทที่ห่างไกล ทั้งนี้ เพื่อจะทำให้คุณภาพของการศึกษาของท้องถิ่นต่าง ๆ อยู่ในระดับเดียวกัน

ในเรื่องนี้ โทมัส กรีน (Thomas Green, 1971 : 24) ได้แสดงความคิดเห็นว่า โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันนั้นนอกจากจะเป็นการให้การศึกษามากน้อยถึงความแตกต่างระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลแล้ว สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ ผลที่ได้จากการศึกษาซึ่งมักจะวัดจากสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำควรได้รับการเสริมทวนเทคนิคและวิธีการสอน เพื่อให้ได้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่ทัดเทียมกัน เขาโลกกล่าวว่าไม่จำเป็นที่บุคคลจะต้องมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนเท่ากันทุกคน แต่ละกลุ่มสังคมที่ต่างกันควรมีช่วงของการสัมฤทธิ์ผลไม่แตกต่างกันมากนัก จึงจะกล่าวได้ว่ามีความเสมอภาค

ทางการศึกษาเกิดขึ้นอย่างแท้จริง

จากการศึกษาและค้นคว้าขององค์การ หน่วยงาน หรือผู้สนใจหลายท่าน ทำให้สามารถกล่าวสรุปได้ว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคทางการศึกษา หรือโอกาสทางการศึกษาเกิดจากความแตกต่างหลายประการ แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความแตกต่างดังกล่าวแล้ว ตามตัวแปรดังนี้คือ ประเภทของโรงเรียน สถานภาพส่วนบุคคลและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ประเภทของโรงเรียน

สิ่งที่ต้องยอมรับอย่างหนึ่งก็คือ การที่นักเรียนในท้องถิ่นหนึ่งฉลาดคือน้อยกว่านักเรียนในท้องถิ่นหนึ่งนั้น เป็นเพราะเด็กในท้องถิ่นนั้นฉลาดน้อยกว่าโดยทางกรรมพันธุ์อย่างเดียวนั้นหามิได้ แต่ที่ฉลาดน้อยกว่าเพราะสิ่งแวดล้อม (Surroundings) และมีโชคความผิดของตัวผู้เรียนด้วยแต่เป็นความผิดของการจัดสิ่งแวดล้อมให้ไม่ดี มีนักเรียนจำนวนไม่น้อยที่เรียนไม่ค่อยเก่งในโรงเรียนในท้องถิ่นของตน แต่พอมาเรียนในโรงเรียนที่มีครูสอนดี อุปกรณ์การสอนที่ครบครันก็กลับเรียนดีขึ้น (กมล สุกประเสริฐ, 2517 : 6) ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยของคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สุพจน์ ประเสริฐศรี, 2517 : 87) ในปี 2517 เกี่ยวกับความเสมอภาคในโอกาสปรากฏว่านักเรียนที่มีโอกาสได้เข้าเรียนในโรงเรียนใหญ่มีอุปกรณ์การสอนดี ครูดีมักเป็นนักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี และจากการสำรวจพบว่า กรุงเทพมหานครเป็นเขตที่มีโรงเรียนหลังใหญ่มากที่สุด ส่วนภาคอีสานเป็นเขตที่มีโรงเรียนหลังเล็กมากที่สุด ครูในภาคเหนือและภาคอีสานเป็นภาคที่มีครูคุณภาพน้อยกว่าโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ภาคกลาง และภาคใต้ เมื่อมีการวัดสัมฤทธิ์ผลปรากฏว่า ผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยของนักเรียนในส่วนกลาง สูงกว่าผลการเรียนในภาคอีสานเกือบสองเท่า และการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับการสำรวจของ ยูเนสโก (UNESCO, 1961 : 5) ที่ปรากฏว่าสถานศึกษาในเมืองหลวงมักจะมีคุณภาพดีกว่าสถานศึกษาในตัวเมืองอื่น ๆ และในชนบท สถานศึกษาในชนบทมักจะมีครูที่มีคุณภาพ และความถนัดในการสอน

สาขาวิชาต่าง ๆ วิชาวิศกยูปกรณ์การศึกษา วิชาการบริหารที่ดี และได้รับการสนับสนุนใน
คานงงบประมาณน้อยกว่าโรงเรียนในตัวเมือง

นิโคลัส เบนเนตต์ (Bennett, อ้างจาก เสกสรรค์ ประเสริฐกุล , 2515 : 5)
ได้กล่าวว่าผู้ที่สามารถพัฒนาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนได้สูงที่สุดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง
ได้แก่ ความพร้อมของผู้เรียน คุณวุฒิและประสบการณ์ในการสอนของครูสภาพชั้นเรียน
อัตราส่วน นักเรียนต่อครู และประเภทของโรงเรียน ถ้าโอกาสทางการศึกษาเหล่านี้
ต่างกันย่อมทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนที่แตกต่างกันด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่นักเรียน
แย่งกันสอบเข้าโรงเรียนบางโรงเรียน หรือการที่นักเรียนทางจังหวัดพยายามจะเข้ามาเรียน
ต่อในกรุงเทพมหานคร โดยได้เหตุผลว่าโรงเรียนในส่วนกลางมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนใน
ทางจังหวัด (สุพจน์ ประเสริฐศรี , 2517 : 87 และวิทยา รัตนวิจิตร , 2513 : 47)

เมื่อเป็นดังนี้ จึงน่าจะพิจารณาได้ว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนในส่วนภูมิภาค
นั้นมีคุณภาพทางการศึกษาคือต่ำกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากส่วนกลาง ซึ่งจะสอดคล้องกับการ
วิจัยของ อารีรัตน์ บุญญลักษณ (อารีรัตน์ บุญญลักษณ , 2516) เกี่ยวกับเรื่อง
คุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี เปรียบเทียบกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัด
พระนครศรีอยุธยา โดยใช้เกณฑ์ประเมินผลเพื่อรับรองวิทยฐานะ ผลปรากฏว่า คุณภาพของโรงเรียน
มัธยมศึกษาในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา สูงกว่าคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี อย่าง
มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.5

เจนส์ (Jencks, 1971 : 71) ได้ศึกษาพบว่า ผู้ที่ได้ศึกษาในโรงเรียนที่มี
สภาพแวดล้อมดีในเรื่อง จะมีโอกาสได้เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยมากกว่า ผู้ที่เรียนอยู่ใน
โรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมน้อยกว่าในชนบท และผู้ที่ได้ศึกษาในวิทยาลัยที่ดีก็มีโอกาสได้เรียน
ต่อในชั้นสูงขึ้นไปอีกมากกว่าผู้ที่ได้เข้าวิทยาลัย ที่มีคุณภาพน้อยกว่า และจากการศึกษาของ
สตอรี่ (Story อ้างจาก Wolfe, 1969 : 217) พบว่า จำนวนนักเรียนที่ได้เข้า
วิทยาลัย มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับคุณภาพของโรงเรียน ที่เรียนในระดับประถมศึกษา
และมัธยมศึกษาโดยเฉพาะโรงเรียนรัฐบาล ทั้งนี้ ย่อมแสดงให้เห็นว่า คุณภาพของสิ่งแวดล้อม

ในโรงเรียนที่จัดให้มีส่วนสำคัญต่อโอกาสทางการศึกษาระดับที่สูงกว่าของนักเรียน

ในคานคุณภาพของการจัดการศึกษาในสายสามัญนั้น จากรายงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สำนักงานการศึกษาเอกชน , 2517 : 284) สรุปว่า โรงเรียนราษฎร์ทุกระดับมีคุณภาพทั้งต่ำกว่า เทียบเท่า และสูงกว่าระดับคุณภาพโดยทั่วไปของโรงเรียนรัฐบาล ซึ่ง วรวิทย์ วสันตกร (วรวิทย์ วสันตกร , 2519 : 252) ได้กล่าวถึงปัญหาความเท่าเทียมกันในโอกาสที่จะเข้าศึกษาต่อ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพและประเภทโรงเรียน ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับโรงเรียนราษฎร์ มีการเรียกเงินกินเปล่า จ่ายเงินเคียนครุ ทำการวูฒิ ก่อให้เกิดโรงเรียนที่มีฐานะและคุณภาพต่างกัน ผู้มีฐานะยากจน จึงไม่มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีคุณภาพดี

2. ปัญหาเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก การสอบเฉพาะวิชาสามัญมีผลทำให้ผู้สอบคัดเลือกได้ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะดี เพราะมีโอกาสศึกษา และได้รับประสบการณ์เพิ่มเติมจากครอบครัวมากกว่าเด็กที่มีฐานะยากจน เด็กยากจนเหล่านี้ เมื่อเข้าโรงเรียนราษฎร์ ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมต่อไปอีก เด็กจากครอบครัวที่มีฐานะดีมีโอกาสเข้าโรงเรียนรัฐบาลซึ่งเก็บค่าเล่าเรียนถูกกว่าแต่มีคุณภาพของการศึกษาคือว่าโรงเรียนราษฎร์ ส่วนเด็กจากครอบครัวที่ยากจนต้องไปเข้าโรงเรียนราษฎร์ ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายมากกว่าแต่ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพต่ำกว่า และการสอบคัดเลือกโดยยึดหลักวิชาสามัญเป็นหลักยังเป็นการทำลายวิธีการจัดโรงเรียนมัธยมแบบผสมอีกด้วย เพราะการสอบคัดเลือกแต่วิชาสามัญเป็นการคัดเลือก เฉพาะเด็กที่ถนัดและสนใจที่จะเรียนทางวิชาการเท่านั้น

3. ปัญหาเรื่องความแตกต่างของโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนรัฐบาลที่ตั้งมานานย่อมมีชื่อเสียงและคุณภาพดีกว่าโรงเรียนที่เพิ่งใหม่ โรงเรียนส่วนกลางจะมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนในส่วนภูมิภาค และโรงเรียนในเมืองจะมีคุณภาพดีกว่าโรงเรียนในชนบท ประชาชนจึงพยายามที่จะให้บุตรหลานของตนเข้าโรงเรียนที่มีคุณภาพดีกว่าวิธีการต่าง ๆ เป็นเหตุให้ผู้มีฐานะดี และผู้ที่อยู่ในเมืองมีโอกาสดีกว่าผู้ที่มีฐานะยากจนและอยู่ในชนบท ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของอารีรัตน์ บุญญลักษณ์ (อารีรัตน์ บุญญลักษณ์ , 2516) เกี่ยวกับเรื่องคุณภาพ

ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี เปรียบเทียบกับโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนคร โดยใช้เกณฑ์ประเมินผลเพื่อรับรองวิทยฐานะ ผลปรากฏว่าคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดพระนครสูงกว่าคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรีอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

สถานภาพส่วนตัวของนักเรียน *

* จากการศึกษายูเนสโก (อ้างจากศรีเพ็ญ ศุภพิทยากุล , 2518 : 6) พบว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้กลุ่มประชากรในทวีปเอเชีย 15 ประเทศ ซึ่งมีประมาณ 130 ล้านคน มีจำนวนผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกถึง 5 ใน 10 คน โดยเฉพาะในประเทศ ลาว อัฟกานิสถาน และเนปาล มีถึง 7-8 คนใน 10 คน ที่อ่านหนังสือไม่ออก ก็คือ ความยากจน และชนชั้นของสังคม มีประเทศต่าง ๆ หลายประเทศในทวีปเอเชีย ที่มีกำลังเงินไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายเพื่อการศึกษาให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึง นอกจากผู้ที่อยู่ในสังคมชั้นสูง จึงมีโอกาสดำเนินการศึกษามากกว่าผู้ที่อยู่ในสังคมชั้นต่ำกว่าและผู้ที่อยู่ในสังคมที่ต่างกัน ก็มักจะประสบความสำเร็จในการศึกษาต่างกัน ดังปรากฏผลการวิจัยในสหรัฐอเมริกา (นิโคลัส เบนเนทท์ , 2515 : 51) ว่าปัจจัยสำคัญอันเกี่ยวที่มีผลต่อความสำเร็จของเด็กในโรงเรียน คือ พื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจ

นักการศึกษาหลายท่านได้พยายามหาช่องทางเพื่อสร้างความเสมอภาคในโอกาสการศึกษาที่เป็นอยู่ ปรากฏว่าส่วนใหญ่เห็นพ้องกันว่า การศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไปครอบคลุมครอบครัวคนรวย ดังจะเห็นได้จากรายงานการสอบคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาของประเทศไทย ระหว่างปีการศึกษา 2512 - 2516 (สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ , 2512 - 2513 : 6, 2513 - 2514 : 11, 2514 - 2515 : 11, 2516 - 2517 : 25.32) พบว่าจำนวนผู้มีสิทธิเข้าศึกษาในแต่ละปีนั้น มาจากกลุ่มที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพค้าขาย และมีภูมิลำเนาอยู่ในส่วนกลางมากที่สุด กลุ่มที่มีบิดามารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีภูมิลำเนาอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งลักษณะเช่นนี้ไม่แตกต่างจากสัดส่วนของผู้ที่เข้าศึกษาระดับ

วิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อปี 1950 เทาโวก์ (Deal Wolfle, 1969 : 232) และจากการศึกษาของคริสโตเฟอร์ เจน (Christopher Jencks, 1971 : 90) ปรากฏว่า จำนวนครอบครัวที่มีรายได้ต่ำจะมีร้อยละที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเอกชน (Private University) น้อยกว่าพวกที่มีรายได้สูง ในขณะที่พวกที่มีรายได้สูงมีจำนวนร้อยละที่เรียนอยู่ในวิทยาลัยหลักสูตร 4 ปีของรัฐ มีน้อยกว่าพวกที่มีรายได้ต่ำ แต่พวกที่มีบิดามีรายได้ปานกลางจะมีร้อยละที่เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยน้อยมาก มีโอกาสเรียนอย่างมากก็แค่วิทยาลัยหลักสูตร 4 ปี เท่านั้น

ในปากีสถานตะวันออก มณฑลเบงกอล ไชวรี (Chowdhury, 1965 : 5) ได้ทำการศึกษาพบว่า สาเหตุที่เด็กได้มีโอกาสในการศึกษา ไม่เท่าเทียมกันนั้น เนื่องมาจากฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง การศึกษารุ่นนี้ สอดคล้องกับ การศึกษาของสำนักงานรัฐบาลและ คาเปอร์ (Government agency and Carper, 1967 : 521-528) ในยูโกสลาเวีย เมื่อปี 1967 เกี่ยวกับความเสมอภาคทางการศึกษา พบว่า นักเรียนที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ 68 ไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อ ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมของครอบครัว และสัมพันธ์กับการศึกษาของคณะกรรมการโรงเรียนราษฎรในฟิลิปปินส์ (Phillippins, Bureau of Public School, 1952-55 : 28) ได้ทำการสำรวจนักเรียนในระดับประถมศึกษาที่ขาดโอกาสทางการศึกษา พบว่ามีสาเหตุมาจากฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นสำคัญเช่นกัน

เคอร์ลิง ครอส (Krauss, 1964 : 868) ได้ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มชนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกับกลุ่มที่มีฐานะปานกลาง พบว่า จำนวนเด็กในกลุ่มที่มีฐานะปานกลางมีแนวโน้มจะต้องการศึกษาสูงกว่ากลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ซึ่งมีจำนวนผู้ที่ไม่ต้องการศึกษาต่อสูง ซึ่งสัมพันธ์กับการศึกษาของ ฮาร์บิสัน และ ไมค์เฮอร์ (Harbison and Myers, 1964 : 11) ที่พบว่า เด็กวัยรุ่นในช่วงอายุ 15 - 19 ปี จากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง จะมีโอกาสได้รับการศึกษาต่อโดยไม่หยุดชะงัก เด็กที่อยู่ในครอบครัว

ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ส่วนใหญ่ไม่ได้ศึกษาต่อ เพราะต้องออกจากโรงเรียนมาทำงาน เพื่อหารายได้ และสอดคล้องกับการศึกษาของ สังก อุทรานันท์ (สังค อุทรานันท์ , 2513 : 143) ซึ่งพบว่า สาเหตุหนึ่งที่เด็กไม่ได้เรียนต่อในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย คือ ผู้ปกครองของเด็กกลุ่มที่ไม่มีโอกาสในการเรียนต่อส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้าง รายได้ของครอบครัวปีละ 2000 - 4000 บาท

นอกจากนี้ คาลเวธ (Calvert, 1968 : 130) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับนักเรียนที่ออกจากการศึกษากลางคันของโรงเรียน 6 แห่ง ในจังหวัดสมุทรสงครามจากการประมาณฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนก่อนจบการศึกษาค่ามัธยม ตามความคิดเห็นของครูใหญ่ พบว่า กวาร์รอยละ 60 ของนักเรียนทั้งชายและหญิงออกจากโรงเรียนเพราะฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ ประมาณร้อยละ 35 มีฐานะปานกลาง และประมาณร้อยละ 5 มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ฐานะทางเศรษฐกิจ ย่อมขึ้นอยู่กับรายได้ของครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่ง ครอบครัวที่มีรายได้สูงย่อมต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับสูง ซึ่งตรงกับ โวลฟอร์ด (Wolford, 1965 : 2561-2) ที่ทำการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาเด็กออกจากโรงเรียนกลางคัน พบสาเหตุดังนี้คือ อายุมากกว่าคนอื่นและเรียนอ่อน ลักษณะทางครอบครัวของเด็กเหล่านี้ ผู้ปกครองรับการศึกษาต่ำ ประกอบอาชีพใช้วิชาชีพน้อย รายได้น้อย มีสภาพสังคมเศรษฐกิจต่ำ

จากการประชุมกลุ่มละตินอเมริกา ในปี 1963 (Brimer and Pauli, 1971 : 37) กล่าวถึงปัญหาทางด้านการสังคมและเศรษฐกิจที่มีส่วนสัมพันธ์กับการขาดโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนในเม็กซิโก สรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กเรียนไม่มีโอกาสไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษานั้นพบว่า ระดับทางเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรมของครอบครัว มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และต่อมา เปนา (Pena, 1968 : 19) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอุปสรรคในการจัดการศึกษา และการขาดโอกาสการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน พบว่า มาจากความแตกต่างกันระหว่างภูมิหลังทางด้านเศรษฐกิจสังคม ความสามารถที่จะเข้าศึกษาต่อและความต้องการที่จะเข้าศึกษาต่อของนักเรียนเอง

ศักดิ์ บาสุนันท์ (ศักดิ์ บาสุนันท์, 2513 : 296) พบว่า ชาวชนบทส่วนใหญ่ยังนิยมส่งลูกเขาเรียนเพียงชั้นประถมปีที่ 1-4 ซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับเท่านั้น เมื่อจบจากโรงเรียนประถมศึกษาแล้ว ก็ไม่นิยมส่งลูกศึกษาต่อมากนัก เพราะกลัวจะไม่มีเงินพอสำหรับส่งเสียลูกให้เรียนหนังสือ และจากการสำรวจภาวะการศึกษาของประชากรในแหล่งชุมชนหนาแน่นของ ศิริ วรศิริ (ศิริ วรศิริ, 2513 : 49) ณ บริเวณเขตนก ตำบลลุมพินี อำเภอปทุมวัน จังหวัดพระนคร ผลปรากฏว่า ในชุมชนที่หนาแน่น ถ้าบิดามีการศึกษาและอาชีพรายได้สูง บุตรหลานก็ได้รับการศึกษาสูงด้วย ถ้าบิดารายใ้กร่ำ บุตรหลานก็จะมีการศึกษาต่ำด้วย

นอกจากรายได้และสถานะทางเศรษฐกิจแล้ว การศึกษาและอาชีพของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับโอกาสทางการศึกษาของบุตรถึงที่ เอลเดอร์ (Elder, 1965 : 85) 1965 : 85) พบว่า ระดับการศึกษาของบิดามารดามีความสัมพันธ์ต่อโอกาสทางการศึกษาของบุตร กล่าวคือ บิดา มารดา ที่ได้รับการศึกษาในระดับสูง บุตรก็มักจะได้รับการศึกษาในระดับสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ อะดัมส์ (Adams, 1967 : 364-367) ที่พบว่า บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูง บุตรของครอบครัวก็จะได้รับการศึกษาในระดับสูงด้วย ส่วนบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ จะมีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาน้อย และจากการศึกษาของ ขวัญใจ เลอจันทร์ (ขวัญใจ เลอจันทร์, 2514 : 52) พบว่า การศึกษาของบุตรมีความสัมพันธ์กับการศึกษาของบิดา คือ ถ้าบิดามีการศึกษาสูง มีแนวโน้มจะส่งบุตรให้ได้รับการศึกษาสูงด้วย ซึ่งสัมพันธ์กับการวิจัยของ เบอเนอร์ค บาเบอร์ (Bernard Baber, 1957 : 395-396) พบว่า คนที่มีระดับการศึกษาสูง บุตรมักจะมีโอกาสได้รับการศึกษาสูงด้วย

แชนนอน (Shannon, 1964 : 169-173) ได้ทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำได้แก่ ผู้ที่ไม่เคยได้รับการศึกษาในโรงเรียน และผู้ที่ไม่จบชั้นประถมศึกษาส่วนมากไม่ต้องการให้บุตรเรียนในชั้นสูง ๆ ถึงแม้จะเห็นว่า การศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นแก่บุตร แต่ก็ไม่ต้องการให้บุตรเรียนต่อ เว้นแต่ชั้น

ประณปีที่ 4 และยังมีความเข้าใจว่าการศึกษากลับยังมีเพียงประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบกับคนชนบทส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม เพราะฉะนั้น จึงต้องการให้บุตรประกอบอาชีพสืบทอดจากตน ทำให้มีความนิยมทางอาชีพมากกว่าทางการศึกษาต่อในชั้นสูง ๆ ซึ่งสัมพันธ์กับที่ กรอฟอร์ด (Grawford, 1970 : 2170 A) ได้ทำการวิจัยนักเรียนที่ไม่มีโอกาสที่จะเรียนต่อ พบว่าผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มที่ยังเรียนอยู่ มีระดับการศึกษาสูงกว่า เห็นคุณค่าของการศึกษาและส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จทางการศึกษามากกว่า ต่อจก ๑๖

// สำหรับบ้านอาชีพของบิดามารดา สมพงษ์ มั่นระวัง (สมพงษ์ มั่นระวัง , 2513 : 161) ได้ทำการวิจัย พบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการเรียนต่อของนักเรียนมากกว่าครู โดยเฉพาะผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขาย ครู และข้าราชการอื่น ๆ และจากรายงานการวิจัยของ กรมสามัญศึกษา (กรมสามัญศึกษา , กระทรวงศึกษาธิการ , 2509 : 11-12) เกี่ยวกับสาเหตุที่ทำให้เด็กนักเรียนประมาณสองของจังหวัดกาญจนบุรีไม่ได้เข้าสอบได้ และทำให้เด็กไม่มีโอกาสเรียนต่อ พบว่า อาชีพผู้ปกครองมีส่วนอย่างมาก เพราะในชนบทส่วนมาก ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ทำไร่ ทำนา และรับจ้างทำนา หรืองานอื่น ๆ ซึ่งอาชีพเหล่านี้มีผลกระทบกระเทือนต่อการศึกษามาก ทำให้ไม่ได้สอบได้ เป็นผลให้ขาดโอกาสเรียนต่อ ผลงานวิจัยนี้ ปรากฏว่า บิดามีอาชีพเป็นเกษตรกร ส่วนใหญ่มีความต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาระดับต่ำ คือต้องการให้บุตรได้รับการศึกษาจบเพียงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-7 ร้อยละ 67.9 ลำดับรองลงมาได้แก่ บิดา ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ เช่น อาชีพรับจ้าง เป็นกรรมกร ร้อยละ 45.7 ส่วนบิดาที่รับราชการและกลุ่มอาชีพค้าขายนั้นส่วนใหญ่ ส่วนใหญ่มุ่งหวังให้บุตรได้รับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ร้อยละ 70.8 และ 60.8 ตามลำดับ

✓ เฟลด์ และ ฮัลเซย์ (Floud and Halsey, 1969 : 213) พบว่า โอกาสในการเข้าศึกษาอยู่ในระดับวิทยาลัย (Four years College) ของผู้จบมัธยมศึกษาตอนปลาย (High School Senior) หรือโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตามพบว่า ผู้ที่มีสติปัญญาในระดับเดียวกัน แต่อยู่ในชั้นของสังคมที่ต่างกันก็จะมีโอกาสสอบเข้าวิทยาลัยได้ต่างกัน

ผู้ที่อยู่ในสังคมวิชาชีพชั้นสูงมักจะมีโอกาสสูงกว่าผู้ที่อยู่ในสังคมอาชีพระดับต่ำ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่ม
แรงงานฝีมือหรือกลุ่มที่ไม่มีทักษะความชำนาญในการทำงาน ซึ่ง สังก อุทรานันท์ (2513 :
143) ได้ทำการวิจัยเด็กประถมศึกษาตอนปลายของจังหวัดเชียงใหม่ เรื่อง สถานภาพทาง
เศรษฐกิจ สังคม และสถานะเกี่ยวกับตัวเด็กบางประการที่ทำให้เด็กไม่ได้เรียนต่อและรับ
จ้าง รายได้ครอบครัวมีอยู่ 2000 - 4000 บาท

ลักษณะความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ซึ่งหมายถึง ความสัมพันธ์ที่เด็กมีต่อพี่น้องของ
ตน เช่น มีพี่น้องร่วมบิดามารดามากหรือน้อย มีพี่เคยเรียนอยู่ในโรงเรียนเดียวกันหรือไม่
ลักษณะความสัมพันธ์ดังกล่าวในสังคมไทย อาจจะส่งผลต่อโอกาสในการเข้าเรียนต่อในระดับสูง
เพราะเหตุที่ประชากรในชนบท ส่วนใหญ่ของประเทศเป็นเกษตรกร ซึ่ง นิคม จันทรวิทุรย์
(นิคม จันทรวิทุรย์ , 2508 : 253 - 255) พบว่า ประชากรไทยในชนบทส่วนใหญ่เป็น
เกษตรกร มีบุตรมาก ระดับการศึกษาต่ำ และต้องใช้แรงงานของเด็กในการประกอบอาชีพ
ซึ่งตรงกับที่ ซูเขนดรา (Sukhendra, 1966 : 133-137) ได้ทำการวิจัยจำนวนเด็กใน
ครอบครัวและลำดับการเกิดว่าจะมีความสำคัญต่อความสามารถทางสติปัญญา และผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนหรือไม่ โดยทำการวิจัยกับนักเรียนชายในเมืองมิทราส ผลปรากฏว่าความ
สัมพันธ์ของลำดับการเกิดกับความสามารถทางสติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่มีความ
สัมพันธ์กันทั้งที่แน่นอน แต่จำนวนเด็กในครอบครัว มีความสัมพันธ์ทางสติปัญญาและผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนกล่าวคือ เด็กที่มาจากครอบครัวที่มีลูกมาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะต่ำ และ
เด็กที่มีความสามารถทางสติปัญญาสูงก็มักจะมาจากครอบครัวที่ลูกน้อย

นอกจากนี้ แมคควอรี (Mcquary, 1953 : 215-228) ได้ศึกษาพบว่า ขนาด
ของครอบครัว อาชีพผู้ปกครอง สภาพสิ่งแวดล้อมและสังคม มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของเด็ก

องค์ประกอบที่สำคัญอีกด้านหนึ่ง คือ ภูมิฐานะหรือสิ่งแวดล้อมของสังคม ซึ่ง
วารุณี อัสธีวัฒน์ (2512) สุนิ ธนสารสมบัติ (2512) และ ฉลวย กิริติกุล (2512)
ได้ทำการวิจัย เรื่องตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5

ในภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ของประเทศไทย ตามลำดับพบว่า ภูมิสำเนาหรือสภาพแวดล้อมของสังคมมีส่วนต่อการเลือกแนวทางการศึกษาต่อ เพื่อการประกอบอาชีพในอนาคต

จากการศึกษาเรื่องโอกาสทางการศึกษาในต่างประเทศ (OECD, 1971 : 17) ของประเทศสมาชิก 19 ประเทศ กระจายอยู่ในทวีปอเมริกาเหนือ ยุโรป เอเชีย มีทั้งประเทศขนาดใหญ่และประเทศขนาดเล็ก ผลปรากฏว่าลักษณะของสังคมที่ต่างกัน เช่น สังคมเมือง สังคมชนบท มีผลต่อการเข้าศึกษาต่อของนักเรียน เพราะลักษณะสังคมช่วยให้เกิดทัศนคติและแรงจูงใจในการศึกษาและเป็นตัวช่วยให้นักเรียนเลือกตัดสินใจที่จะเลือกเรียนต่อหรือไม่เรียนต่อในชั้นสูงต่อไป และ มูโจวิต (Mujovic, 1968 : 7) ศึกษาสภาพการศึกษาในเมืองมอนเตเนโกร (Montenegro) พบว่า นักเรียนไม่มีโอกาสเรียนต่อในโรงเรียนมัธยม เนื่องจากระยะทางระหว่างบ้านและโรงเรียนไกลเกินไป

การศึกษาในประเทศไทยปัจจุบันยังอยู่ในวงจำกัด ผู้ที่มีโอกาสได้รับการศึกษาสูงกว่าภาคบังคับส่วนใหญ่ เป็นพวกที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะ และอยู่ในตัวเมือง ผู้ที่มีฐานะยากจนหรืออยู่ในชนบทจะมีโอกาสแต่เพียงในชั้นการศึกษาภาคบังคับเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะสถานศึกษาระดับสูงมักจะตั้งอยู่ในเมือง หรือส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ แต่ในชนบทมีน้อย (ปฏิรูปการศึกษา คณะกรรมการ 2518 : 294)

วอธเบอรัน (Wasburne, 1955 : 185-193) ได้แสดงให้เห็นว่า ถ้าพลเมืองมีขนาดประมาณ 500,000 คน จะมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการเรียน เด็กที่มาจากเมืองใหญ่ มีแนวโน้มที่จะเรียนได้ดีกว่าเด็กที่มาจากเมืองเล็ก

นอกจากนั้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษในโรงเรียนเดิม ยังมีส่วนช่วยให้นักเรียนมีผลการเรียนดี และมีโอกาสศึกษาต่อด้วย ดังที่ ครอส (Krauss, 1964 : 867-879) ได้พบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษของคนหนุ่มสาวที่ไร้แรงงาน มีความสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดความทะเยอทะยานในการเรียนต่อในระดับวิทยาลัย และสไนเดอร์ (Snyder, 1969 : 261 - 279) ได้พบว่ามีนักศึกษาชายที่เคยเป็นนักกีฬามาก่อนหรือนักศึกษาหญิงที่

เคยเป็นหัวหน้าในการจัดกิจกรรมมากย่อมมีแนวโน้มจะเรียนได้จบระดับวิทยาลัยได้มากกว่ากว่าผู้ที่เขาแต่เรียนอย่างเดียว นอกจากนี้เขายังพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมีความสัมพันธ์กับผลการเรียนปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ โรแนล (Ronald, 1955:25-5151) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางการเรียนของนิสิตในวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ซึ่งเคยมีประสบการณ์อยู่ในวิทยาลัยแห่งนั้น 3 ปี ผลปรากฏว่ากลุ่มนิสิตที่เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตร จะทำคะแนนการเรียนได้ดีกว่ากลุ่มที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรม

ไพศาล หวังพานิช (ไพศาล หวังพานิช)(2520 : 79 - 82) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง กิจกรรมนอกชั้นเรียนกับผลการเรียนของนิสิตปีที่ 3 ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา 2510 จำนวน 276 คนเป็นนิสิตชาย 162 คน นิสิตหญิง 114 คน ผลปรากฏว่า กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนของนิสิตชาย คือ การเล่นเทนนิส กับ บาสเกตบอล ซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์ .22 และ .20 กิจกรรมที่เห็นว่าการเรียนของนิสิตชายคือ การเล่นรักบี้ ฟุตบอล ซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์ .55 กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนของนิสิตหญิงคือ การเล่นวอลเลย์บอล และเทนนิส ซึ่งมีค่าสหสัมพันธ์ .38 และ .33 ตามลำดับ

โทมัส (Thomas, 1954:11-18) ได้ทำการศึกษาพบว่าผู้ที่ออกจากโรงเรียนก่อนจบชั้นปีที่สาม ของระดับชั้นมัธยมศึกษา นั้น มีผู้ที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษของโรงเรียนประมาณร้อยละ 68 ของผู้สำเร็จการศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษ ซึ่งสนับสนุนการวิจัยของ เบอร์กอน (Bourgon, 1967:15) ที่ทำการวิจัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 740 คน จากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายของรัฐมิชิแกน พบว่า นักเรียนที่เรียนเก่งเข้าร่วมกิจกรรมมากกว่า สนใจกิจกรรมหลายประเภทกว่าเด็กที่เรียนอ่อน เด็กหญิงเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษมากกว่าเด็กชาย และยังได้พบว่า นักกีฬาสามารถทำคะแนนเฉลี่ยได้สูงกว่า ผู้ที่ไม่เป็นนักกีฬา และสอดคล้องกับการศึกษาของ เบลล์ (Bell, 1967:248-251) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ออกกลางคันกับกิจกรรมพิเศษในโรงเรียนมัธยม พบว่า ผู้ที่ออกกลางคันประมาณร้อยละ 63 เป็นผู้ที่ไม่เข้าร่วมกิจกรรมพิเศษ

อีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างทางโอกาสทางการศึกษาคือ เพศจากการศึกษาของ ยูเนสโก (UNESCO, 1961 : 5) พบว่าเพศเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างในโอกาสทางการศึกษา กล่าวคือ เพศหญิงมีโอกาสเข้าเรียนน้อยกว่าเพศชาย ยกเว้นประเทศชิลอน และประเทศเกาหลี ที่เด็กชายและเด็กหญิงมีโอกาสได้เรียนเท่า ๆ กัน แต่ในประเทศอินเดีย ปากีสถาน และอิหร่าน จำนวนนักเรียนหญิงไม่ถึงครึ่งของจำนวนนักเรียนชาย และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มประเทศเอเชีย อาหรับ และแอฟริกา ร้อยละของเด็กหญิงที่ไม่ได้เรียนก็ยังคงมากกว่าชายทั้งตัวเลขดังต่อไปนี้

	ร้อยละที่ได้เรียน		ร้อยละที่ไม่ได้เรียน	
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง
กลุ่มประเทศเอเชีย	31.82	18.02	18.18	31.98
กลุ่มประเทศอาหรับ	30.24	17.05	19.76	32.95
กลุ่มประเทศแอฟริกา	31.52	15.16	18.48	34.84

ต่อมาในปี 1969 คือ ไวลเฟิล (Deal Wolfle, 1969 : 232) ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างเพศในการศึกษาระยะก่อนและหลังสงครามโลกครั้งที่สองว่า สัดส่วนของนักเรียนชายที่จบจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่ำกว่านักเรียนหญิง (เป็นสัดส่วนชาย : หญิง 45 : 55) แต่สัดส่วนที่เข้าวิทยาลัยของนักเรียนชายกลับสูงกว่านักเรียนหญิง

ชาร์ล อี เวต (Charles E. Werts, 1968 : 41) ได้ทำการวิจัยเปรียบเทียบโอกาสเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของเพศชายและหญิง โดยใช้ตัวอย่างประชากรที่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 127,125 คน (เป็นชาย 76,015 คน หญิง 51,110 คน) โดยแยกศึกษาตามอาชีพบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ในพวกที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ นักศึกษาชายมีจำนวนมากกว่าจำนวนนักศึกษาหญิง แต่พวกที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีจำนวน

ใกล้เคียงกัน

2. นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงที่มีผลการศึกษาระดับเดียวกันมีจำนวนใกล้เคียงกัน

3. ในพวกที่มาจากครอบครัว ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูงจำนวน นักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ถ้านักศึกษาหญิงมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำกว่าเกรด B จะมีอัตราการเข้าเรียนต่ำกว่าส่วนในพวกที่มาจากครอบครัวที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ อัตราการเข้าเรียนของนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงไม่ต่างกัน แต่นักศึกษาหญิงที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำกว่าเกรด A จะมีอัตราการเข้าเรียนต่ำกว่านักศึกษาชาย

ปัจจุบันมีปัจจัยอีกด้านหนึ่งที่ทำให้เกิดความไม่เสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา คือ ปัจจัยทางด้านการรับข่าวสาร จากสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ เพราะสื่อมวลชนทุกประเภท มีอิทธิพลต่อประชาชนทั้งที่ วิลาส มณีวัต (อ้างจาก กองเผยแพร่การศึกษา , การสัมมนา สื่อมวลชนครั้งที่ 1 , 2507 : 70) กล่าวไว้ว่า สื่อมวลชนมีอิทธิพลในด้านการศึกษามวลชน การศึกษามีใจจบตรงประตูโรงเรียน หรือสิ้นสุดลงที่รั้วของมหาวิทยาลัยเท่านั้น ประชาชนยังต้องการการศึกษาอยู่เสมอ คือการศึกษาที่จะทำให้เข้าใจสภาพสังคมปัจจุบันรอบ ๆ ตัวเขา การศึกษาจะช่วยให้เขาเป็นพลเมืองที่ดีของชุมชนประชาธิปไตย เพื่อให้ได้มีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข สิ่งเหล่านี้จะมีได้ก็ต่ออาศัยการศึกษาอันถูกต้อง ซึ่งสื่อมวลชนช่วยควมอย่างมาก และมีหน้าที่โดยตรงในทางนี้ เพราะสื่อมวลชนก็คือ สื่อแห่งการศึกษาที่สำคัญที่สุดของประชาชน ในสังคมปัจจุบัน จากคำกล่าวข้างต้นนี้ สนับสนุนการศึกษาของ สุภา ชำรงโชติ (สุภา ชำรงโชติ , 2509 : 9 - 15) ได้กล่าวถึงคุณค่าของสื่อมวลชน แต่ละชนิดในด้านการศึกษาไว้ ดังนี้ คือ

1. วิทยุให้ประโยชน์ทางด้านการศึกษาดังนี้

- 1) ให้เนื้อหาที่ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ของโลก
- 2) เนื่องจากวิทยุให้ทั้งความรู้ และความบันเทิง จึงทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจดี และจำได้แม่นยำ
- 3) ช่วยให้เกิดความคิด และจินตนาการ โดยการเสนอปัญหา และความคิดเห็นต่าง ๆ ให้กว้างขวางขึ้น

2. โทรทัศน์ให้คุณค่าทางการศึกษาดังนี้

- 1) โทรทัศน์สามารถนำข่าวสาร และเรื่องราวที่เป็นทั้งภาพและเสียงไปสู่ผู้รับได้ ช่วยให้ผู้รับเกิดความรู้สึกว่า เหตุการณ์นั้นมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงาน
- 2) ผู้ปกครองที่มีความสามารถโดยรู้จักเลือกและแนะนำให้เกิดชมรายการที่ดี โทรทัศน์ก็จะมีบทบาทช่วยในการอบรมและฝึกนิสัยที่ดีให้แก่เด็กได้
- 3) โทรทัศน์ช่วยเสริมบทเรียน และการสอนของครูจากโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 4) โทรทัศน์เป็นครูคนที่สามของเด็ก ๆ นอกเหนือไปจากพ่อแม่ และครูอาจารย์ที่โรงเรียน

3. ภาพยนตร์ให้คุณค่าทางการศึกษาดังนี้ คือ

- 1) ให้ข่าวสารความรู้ เป็นการเสริมสร้างสติปัญญา เช่น ภาพยนตร์ข่าว และภาพยนตร์สารคดี เป็นต้น
- 2) ส่งเสริมการอาชีพ เช่น การประมง การเกษตร และการอุตสาหกรรม เป็นต้น
- 3) ภาพยนตร์มีอิทธิพลในการสร้างทัศนคติ และความประพฤติของบุคคลในชุมชน ทั้งนี้ เนื่องจากชุมชนชอบเลียนแบบอย่างจากสิ่งที่น่าสนใจในภาพยนตร์ ไปประพฤติปฏิบัติ ฉะนั้น จึงต้องมีการควบคุมภาพยนตร์ไม่ให้เผยแพร่ภาพที่เป็นภัยต่อสังคม

- 4) ภาพยนตร์ให้ความรู้ในคำสนทนาพจนานัมัย ทั้งคำสนทนาส่งเสริมและป้องกัน
- 5) ภาพยนตร์ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจในการอ่านสิ่งใหม่ ๆ
4. หนังสือพิมพ์และนิตยสารให้ผลทางทางการศึกษาคงนี้
 - 1) ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวางขึ้น ชาวและสารคดีบางเรื่องอาจช่วยเสริมสร้าง และเพิ่มพูนความรู้ในวิชาที่เรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้นักเรียนเป็นคนทันต่อเหตุการณ์ และสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพการณ์ความเป็นไปของการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้เป็นอย่างดีอีกด้วย
 - 2) ช่วยปลูกฝังให้เป็นคนรักการอ่าน มีความกระตือรือร้นที่จะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
 - 3) ช่วยให้ผู้อ่านมีความคิดวิจารณ์เนื้อหา และเรื่องราวต่าง ๆ จากการอ่าน
 - 4) ทำให้ทราบความเคลื่อนไหว และการค้นคว้าประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ และให้ความรู้รอบตัว

วัฒนา มงคลประสิทธิ์ (วัฒนา มงคลประสิทธิ์, 2507 : 80) ได้ศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อผลการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โดยต้องการทราบว่า นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ได้รับความรู้ทางวิทยาศาสตร์ จากสื่อมวลชนมากน้อยเพียงใด และจะมีผลช่วยส่งเสริมการเรียนวิทยาศาสตร์ได้หรือไม่ สรุปผลการวิจัยได้ว่า นักเรียนได้รับความรู้ที่เป็นสาระทางวิทยาศาสตร์ มาจากสื่อมวลชนต่าง ๆ คือ หนังสือพิมพ์ หนังสืออ่านเล่น หนังสือการ์ตูน นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ และภาพยนตร์ เป็นเหตุให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ และช่วยสร้างทัศนคติที่ดี นักเรียนได้รับความรู้กว้างขวางมากกว่าที่จะได้รับจากบทเรียนอย่างเดียว และความรู้ที่ได้รับ มีส่วนช่วยให้นักเรียนเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนเข้าใจเร็วขึ้น

สุภา ชำรงโชติ (สุภา ชำรงโชติ , 2509 : 154) ได้ศึกษาอิทธิพลของ สื่อมวลชนต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนคร โดยใช้ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชาย 207 คน และนักเรียนหญิง 205 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนชาย และหญิง ได้รับอิทธิพลจากวิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์
2. นักเรียนชายและหญิงส่วนมากมีทัศนคติที่ดีต่อสื่อมวลชนทั้งสี่ชนิด คือ เห็นว่า ทำให้ได้รับความรู้และความเพลิดเพลิน
3. นักเรียนชายและหญิงส่วนมากได้รับอิทธิพลจากสื่อมวลชนในค่านับเต็มมากที่สุด และทางด้านการศึกษเป็นอันดับรองลงมา
4. นักเรียนชาย และหญิง มีความเห็นว่าสื่อมวลชนทำให้ผลการเรียนดีขึ้นปานกลาง
5. นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความเห็นว่า ความรู้ในวิชาสังคมศึกษาที่ได้จาก สื่อมวลชนต่าง ๆ มากที่สุด คือ ความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ปัจจุบัน และแนวโน้มของสังคม
6. ผู้ปกครองนักเรียนส่วนมากในหาคำแนะนำแก่เด็กในการดู ฟัง และอ่าน จาก สื่อมวลชนพอสมควร และผู้ปกครองของนักเรียนหญิงให้คำแนะนำมากกว่าผู้ปกครองของนักเรียนชาย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

ดิล ไวลเฟิล (Dael Wolfe, 1969 : 217) ได้พบว่า เด็กฉลาดย่อม ทำคะแนนได้ดีกว่าเด็กโง่และมักจะใช้เช่นนั้น เพราะในการคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้าศึกษา ต่อหรือเพื่อประกอบกิจการงานใด ๆ ก็ตาม ย่อมต้องการบุคคลที่มีความเฉลียวฉลาด เพื่อ สามารถศึกษาต่อหรือประกอบกิจการงานนั้นได้สำเร็จไปด้วยดี และมักจะเลือกผู้ที่สอบได้ คะแนนสูงเป็นอันดับแรก และพิจารณาสิ่งอื่น ๆ ประกอบเป็นอันดับรอง เช่น ในประเทศ อังกฤษผู้ที่จะได้ศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษา (Grammar School) จะต้องผ่านการทดสอบทางสติปัญญา (Intelligence test) เสียก่อน ถ้าได้คะแนนสูงตามเกณฑ์ จึงจะมีสิทธิได้เรียนต่อในโรงเรียนมัศึกษานั้น (Floud and Halsey, 1969 : 216)

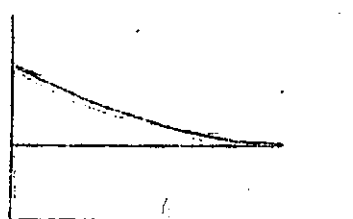
สแกนเนล (Scannel, 1960 : 131-134) ได้หาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นประถมศึกษาเกรดสี่ จนถึงชั้นมัธยมศึกษาเกรดสิบสอง กับคะแนนเฉลี่ยปลายปี และคะแนนเฉลี่ยสะสมทั้งสี่ปี ในมหาวิทยาลัย ผลปรากฏว่า ค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนระหว่างคะแนนประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษา กับคะแนนเฉลี่ยในชั้นปีที่ 1 มีค่าสูงขึ้นทุกปี จาก .45 ถึง .63 และกับคะแนนเฉลี่ยสะสมทั้งสี่ปีในมหาวิทยาลัย ได้ค่าสหสัมพันธ์ของคะแนนเท่ากับ .53 ตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุดคือ คะแนนเฉลี่ยในชั้นมัธยมศึกษา แต่ เอคมันส์ตัน และโรดส์ (Edminston and Rhoades, 1959 : 177-80) ได้วิจัยพบว่าควรจะใช้ตัวแปรหลายชนิดพยากรณ์ผลการเรียนในมหาวิทยาลัยได้ ดีกว่าการใช้คะแนนจากโรงเรียนมัธยมอย่างเดียว ซึ่งผลนี้ได้จากการวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนผลสัมฤทธิ์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์คาลิฟอร์เนีย (California Achievement test) ของนิสิตมหาวิทยาลัยคาลิฟอร์เนีย ชั้นปีที่ 1 ได้ค่าสหสัมพันธ์ (r) = .66 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ (R) ระหว่างคะแนนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายกับตัวแปร 4 ชนิดคือ คะแนนทดสอบสติปัญญา คำนวณภาษาและคะแนนทดสอบวิธีการศึกษา คะแนนสอบสังคมมิติและคะแนนทดสอบความตั้งใจและคะแนนอัตราส่วนความสำเร็จ ซึ่งเป็นอัตราส่วนระหว่างคะแนนที่ ของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์คาลิฟอร์เนีย (California Achievement test T-Scores) คะแนนที่ของแบบทดสอบบุคลิกภาพทางสติปัญญา ซึ่งเป็นแบบทดสอบคาลิฟอร์เนีย (California Test of Mental Maturity T-scores) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .83

กรีน (Green, 1971 : 24) ได้แสดงความเห็นว่า โอกาสทางการศึกษาที่เท่ากันนั้น นอกจากจะเป็นการให้การศึกษาโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมแล้ว สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ ผลที่ได้จากการศึกษาซึ่งมักจะวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เขาเสนอว่า ควรจะมีการตั้งเกณฑ์ผลที่ได้จากการเรียนที่ทุกคนควรได้รับ โดยถือว่า ไม่จำเป็นที่ผู้เรียนต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากันทุกคน แต่ขอ

ให้ใกล้เคียงกันมากที่สุดสำหรับกลุ่มสังคมที่ต่างกัน ซึ่งอาจมีวิธีการที่จะทำให้สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนใกล้เคียงกันได้ดังนี้คือ

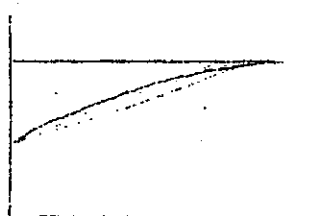
1. ลดอัตราการเรียนของพวกที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงเข้าสู่พวกที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำ ดังแสดงในแผนภูมิที่ (1)
2. เพิ่มอัตราการเรียนของพวกที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำเข้าสู่พวกที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูง ดังแสดงในแผนภูมิที่ (2)
3. ปรับอัตราการเรียนของพวกที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงและพวกที่มีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนต่ำเข้าหากัน ดังแสดงในแผนภูมิที่ (3)

ภาพแสดงการปรับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน



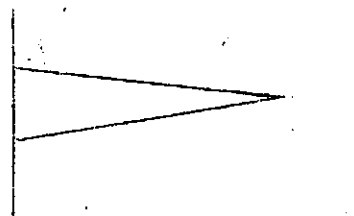
1 4 8 12

(1)



1 4 8 12

(2)



1 4 8 12

(3)

ระดับชั้นเรียน

แหล่งข้อมูล : Thomas Green, loc.cit., p. 32.

เชคสกี (Secujski, 1968 : 220-226) ศึกษาสภาพการศึกษาในมณฑลไวจัวคินา ในประเทศยูโกสลาเวีย พบว่า ความสูญเสียทางการศึกษาเนื่องจากเด็กไม่ได้เรียนต่อจากระดับประถมศึกษานั้น สาเหตุมาจากการที่เด็กมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และตกชั้นบ่อย ๆ และกำรที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้น เนื่องจากขบวนการ

สอน และระหว่างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและสภาพแวดล้อมทางสังคม และจากการประชุมกลุ่มละตินอเมริกาในปี 1963 (Brimer and Pauli, 1971 : 37) สรุปได้ว่า ปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้เด็กเรียนมีโอกาสทางการศึกษาไม่เท่าเทียมกัน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ โคลแมน (Coleman, 1968 : 7-22) ที่ได้ศึกษาพบว่า นักเรียนในสหรัฐอเมริกาที่มีความไม่เท่าเทียมกันทางการศึกษา ซึ่งเกิดจากความแตกต่างในเรื่อง เชื้อชาติ สีผิว และความไม่เท่าเทียมกันทางเศรษฐกิจนั้น มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย ซึ่งทำให้นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีโอกาสน้อยที่จะได้เข้ารับการศึกษาคอนในชั้นที่สูงขึ้น

จากการศึกษาของ แฟรงเคิล (Frankel, 1957 : 174) ซึ่งได้ค้นคว้าเกี่ยวกับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อผลการเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำ และนักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตรน้อย และแมคเซลแลนด์ (McClland, 1969 : 2339-A) ได้ศึกษาตัวแปรที่คาดว่า จะมีอิทธิพลต่อผลการเรียน 3 ประเภท คือ แรงจูงใจ พื้นฐานทางเศรษฐกิจ และความสนใจเบื้องต้น ผลปรากฏว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้ง 3 ด้าน กับผลการเรียนสูงตั้งแต่ .30 ถึง .56 เป็นค่าที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสัมพันธ์กับการวิจัยของ บัสเชอร์ (Buescher, 1969 : 1858-;859) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนกับสถานการณ์ทางครอบครัว เพื่อน ความมีอิสระเสรีภาพ ความรู้สึกสำนึกตนประเพณีวัฒนธรรม แรงจูงใจ ผลปรากฏว่า สภาพครอบครัว แรงจูงใจ ความมีอิสระเสรีภาพ มีความสัมพันธ์กับผลการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เวธิชตัน (Werthington, 1971 : 7-10) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับเกรดการเรียนในวาระปีแรกของนักศึกษาปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัยยูทา (Utah) จำนวน 2260 คน ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมคือ รายได้และอาชีพของผู้ปกครอง ซึ่งเขาได้

แบ่งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของผู้ปกครองเป็น 3 ระดับคือ ระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ พบว่า ผู้ปกครองระดับกลางและระดับสูงให้การส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก ในปกครองสูงกว่าผู้ปกครองที่มีฐานะระดับเศรษฐกิจต่ำ

สำหรับประเทศไทย ได้มีผู้วิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เกี่ยวข้องกับ สถานภาพส่วนตัวบางประการ และเกี่ยวข้องกับการสอบเข้าศึกษาต่อ ได้แก่ ประพนธ์ เจริญกุล (ประพนธ์ เจริญกุล , 1976) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างสถานภาพทาง ครอบครัวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียน รัฐบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย พบว่านักเรียนที่เป็นลูกพ่อค้า ข้าราชการ มีแนวโน้มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เป็นลูกชาวนาหรือกรรมกร ซึ่งคล้ายคลึง กับผลการวิจัยของ แครฟท์ (Kraft, 1969 : 3379-A) ได้ทำการศึกษาว่าศึกษาแผนก วิทยาศาสตร์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตร และเชียงใหม่ เขาใช้ นักศึกษาปีที่หนึ่ง จำนวน 368 คน ตัวแปรที่ใช้ประกอบด้วย เพศ เชื้อชาติ ที่อยู่อาศัย อาชีพของพ่อแม่ ชนิดของโรงเรียนที่จบมา คณะที่เลือกพบว่า

1. นักศึกษาหญิงทำคะแนนได้สูงกว่านักศึกษาชายในตอนเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตอนสอบไล่ และตอนเรียนในมหาวิทยาลัย
2. เด็กที่มีเชื้อชาติจีนเรียนได้ดีกว่าเด็กที่มีเชื้อชาติไทย
3. เด็กที่อยู่ในต่างจังหวัด มีโอกาสในการเข้าเรียนน้อยกว่าเด็กที่อยู่ในกรุงเทพ แต่การวิจัยไม่พบความแตกต่างเรื่องผลการเรียนระหว่างเด็กสองกลุ่มนี้ แครฟท์ ได้ให้ข้อ เสนอว่าทั้งนี้อาจเนื่องมาจากความจริงที่ว่า เด็กที่มาจากชนบทนั้น ต้องมีความสามารถจริง ๆ จึงจะได้มีโอกาสมาเรียน และต้องเป็นผู้ที่มีความปรารถนาอย่างสูงที่จะมาเรียนเพื่อหลบหนี ความยากไร้ของคนในท้องถิ่น

4. บุตรข้าราชการมีโอกาสดีที่สุดในการเข้าเรียน บุตรของเกษตรกรมีโอกาส น้อยที่สุดในการเข้าเรียน

5. น้อยกว่าร้อยละ 6 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มาจากครอบครัวที่มีรายได้
ต่ำกว่าเดือนละ 500 บาท

6. คณะครูศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ เป็นคณะที่เด็กเลือกเรียนมากที่สุด
คณะเกษตรศาสตร์ และคณะพาณิชยศาสตร์ และบัญชีเป็นคณะที่มีผู้เลือกเรียนน้อยที่สุด

7. บุคลากรราชการ และนักธุรกิจ จะเรียนได้ดีกว่าบุตรเกษตรกรและลูกจ้าง
คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (คณะครูศาสตร์ , จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
1964 : 30) ได้ทำการศึกษาเรื่องของประกอบที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดลานนาบุญ 90 คน โดยการใช้แบบสอบถาม
สัมภาษณ์ปกครองของนักเรียน และให้นักเรียนทำการทดสอบ 2 ระยะ โดยใช้แบบทดสอบ
Metropolitan Readiness Test ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน
มีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับภูมิหลังของนักเรียนในด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของ
นักเรียน นักเรียนที่อยู่ในสภาพครอบครัวที่จะสอบได้คะแนนดีกว่านักเรียนที่อยู่ในสภาพ
ครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจ และสังคมต่ำ ผลการวิจัยที่สนับสนุนการศึกษากังกล่าวคือ
การวิจัยของ วิธนา พุ่มเล็ก (วิธนา พุ่มเล็ก , 2513 : 85) ซึ่งได้ทำการศึกษา
เกี่ยวกับอิทธิพลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่มีความสามารถในการเรียนสูง
กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2512 จำนวน
232 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 116 คน และผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนต่ำ 116 คน พบว่า

1. นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำมี
ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ในเรื่องปัญหาสุขภาพ การเงิน ครอบครัว
แผนอนาคตของผู้ปกครอง โดยเฉพาะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ มีปัญหาทั้งหมด
นี้มากกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง

2. อาชีพของบิดา มารดาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูงกับ บิดามารดาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ มีอาชีพคล้ายกันคือ รับราชการ เป็นอันดับหนึ่งค้ายาเป็นอันดับสอง ในเรื่องรายได้ของผู้ปกครอง บิดามารดาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง มีแนวโน้มที่จะมีรายได้ และการศึกษาสูงกว่าบิดามารดาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ

3. ในด้านการแนะแนวทางการเรียน บิดามารดาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง คำแนะนำการเรียนแก่บุตรมากกว่าบิดามารดาของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุป จากการวิจัยที่ได้รวบรวมมาได้อาจเป็นดังเช่นนี้ อาจช่วยให้เห็นแนวโน้มที่ว่า โอกาสทางการศึกษาประเทศไทย และประเทศอื่น ๆ ยังมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่โดยทั่วไป แม้แต่ในประเทศที่พัฒนา และมีความเจริญทางด้านการศึกษา มากแล้วก็ตาม ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อความไม่เสมอภาคทางการศึกษา มักจะมาจากความยากจนของประเทศคนที่อยู่ในสังคมชั้นสูง มีฐานะทางเศรษฐกิจดี จะมีโอกาสได้ศึกษาต่อ และมักจะประสบความสำเร็จได้มากกว่าชนชั้นที่ต่ำกว่า และมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีนัก นอกจากนี้ สภาพแวดล้อม และสภาพส่วนตัวบางประการ เช่น เพศ; ภูมิสำเนา องค์ประกอบทางครอบครัว และการได้รับความช่วยเหลือจากรัฐเป็นต้น ยังมีผลต่อความไม่เสมอภาคทางโอกาสทางการศึกษาอีกด้วย [สิ่งเหล่านี้คือ ปัญหาที่ผู้บริหาร ครู, ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา จะต้องพยายามหาทางแก้ไขและช่วยกันปรับปรุงการศึกษาให้ดีขึ้นเพื่อความเป็นธรรมในสังคมต่อไป

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้านี้ ได้แบ่งวิธีดำเนินการออกเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้านี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชาย - หญิง ที่กำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2520 ในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์ ในภาคเหนือ จำนวน 947 คน

วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. จำแนกประเภทโรงเรียน ที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายออกเป็น
- 2 ประเภทคือ โรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนราษฎร์
2. สํารวจจังหวัดในภาคเหนือทั้งหมด แล้วเลือกจังหวัดที่มีโรงเรียนครบทั้งสองประเภท รวม 5 จังหวัด
3. รวบรวมรายชื่อโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ใน 5 จังหวัด ที่เลือกในข้อ 2 รวม 28 โรงเรียน โรงเรียนรัฐบาล 15 โรงเรียน , โรงเรียนราษฎร์มี 13 โรงเรียน
4. เนื่องจากในโรงเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จะมีจำนวนห้องเรียนตั้งแต่ 2 ถึง 12 ห้องเรียน ผู้วิจัยจึงแบ่งขนาดโรงเรียนออกเป็น 2 ขนาด ตามจำนวนห้องเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีห้องเรียน 2 - 5 ห้องเรียน

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีห้องเรียน 6 - 12 ห้องเรียน

5. จัดกลุ่มโรงเรียนตามขนาดและประเภทของโรงเรียนออกเป็น 4 กลุ่มคือ

5.1 โรงเรียนรัฐบาลขนาดเล็กมี 6 โรงเรียน

5.2 โรงเรียนรัฐบาลขนาดใหญ่มี 9 โรงเรียน

5.3 โรงเรียนราษฎร์ขนาดเล็กมี 7 โรงเรียน

5.4 โรงเรียนราษฎร์ขนาดใหญ่มี 6 โรงเรียน

ดังตารางต่อไปนี้ .-

ตาราง ๑ แสดงการแบ่งกลุ่มตามประเภทและขนาดของโรงเรียน

ประเภท ขนาด	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์
เล็ก	1. โรงเรียนสันกำแพง 2. โรงเรียนผางชันอุปถัมภ์ 3. โรงเรียนป่าตองวิทยาคม 4. โรงเรียนสตรีศรีน่าน 5. โรงเรียนบัว 6. โรงเรียนสา	1. โรงเรียนปิ่นสรวงแยลวิทยาลัย 2. โรงเรียนการาววิทยาลัย 3. โรงเรียนประทีปครูศึกษา 4. โรงเรียนผดุงราษฎร์ 5. โรงเรียนนวลนรผลวิทยา 6. โรงเรียนนันทบุรีวิทยา 7. โรงเรียนเมธีวัชร
ใหญ่	1. โรงเรียนบุพราขวิทยาลัย 2. โรงเรียนวัชรโนทัยพาศัย 3. โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี 4. โรงเรียนพิษณุโลกวิทยาคม 5. โรงเรียนอุตรดิตถ์ 6. โรงเรียนอุตรดิตถ์ครุณี 7. โรงเรียนศรีสวัสดิ์วิทยาคาร 8. โรงเรียนจักรคำคณาทร 9. โรงเรียนสวนบุญอุปถัมภ์	1. โรงเรียนสตรีผดุงศิษย์วิทยา 2. โรงเรียนเรณูนาค เขตวิทยาลัย 3. โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย 4. โรงเรียนศิวิลวิทยา 5. โรงเรียนบูรณศักดิ์วิทยา 6. โรงเรียนเปี่ยมเมธีวิทยาลัย

6. สุ่มกลุ่มตัวอย่างออกจากแต่ละกลุ่มโรงเรียนกลุ่มละ 4 โรงเรียนได้ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ประเภท ขนาด	โรงเรียนรัฐบาล	โรงเรียนราษฎร์
เล็ก	1. โรงเรียนต้นกำแพง 2. โรงเรียนสันป่าตอง 3. โรงเรียนบัว 4. โรงเรียนสา	1. โรงเรียนคาราวีทยาลัย 2. โรงเรียนนวลนรลัทธิยา 3. โรงเรียนนันทบุรีวิทยา 4. โรงเรียนเมธีวิทยากร
ใหญ่	1. โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย 2. โรงเรียนพิษณุโลกวิทยาคม 3. โรงเรียนอุตรดิตถ์ 4. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย	1. โรงเรียนบูรณศักดิ์ 2. โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย 3. โรงเรียนศีลวิทย์วิทยา 4. โรงเรียนเปี่ยมเมธีวิทยากร

7. สุ่มกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนทั้ง 4 กลุ่ม ด้วยอัตราส่วนหนึ่งในสี่ของจำนวนนักเรียนแต่ละโรงเรียน ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 3 แสดงจำนวนห้องเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ประเภทและขนาดโรงเรียน		จำนวนห้องเรียน	จำนวนนักเรียน	หมายเหตุ
รัฐบาล	ใหญ่	10	405	
	เล็ก	4	149	
ราษฎร์	ใหญ่	8	253	
	เล็ก	4	140	
รวม		26 ห้องเรียน	947 คน	

การสร้างเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน ตามรายละเอียด ในเรื่องต่อไปนี้

1. อาชีพของบิดา มารดา ✓
2. รายได้ของบิดา มารดา ✓
3. ระดับการศึกษาของบิดา มารดา ✓
4. จำนวนพี่น้องในครอบครัว ✓
5. ระดับการศึกษาชั้นสูงสุดของพี่หรือบุคคลในครอบครัว ✓
6. ผลการเรียนจากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ✓
7. ภูมิสำเนา ✓
8. การรวมกิจกรรมพิเศษของนักเรียน เมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
9. การรับข่าวสาร ความรู้ความบันเทิงจากสื่อมวลชน ✓
10. ประเภทของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่นักเรียนสำเร็จมา ✓
11. เพศ ✓
12. เหตุผลในการเลือกโรงเรียน
13. ประเภทโรงเรียนปัจจุบันที่นักเรียนศึกษาอยู่
14. ขนาดของโรงเรียน

การสร้างแบบสอบถามนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแบบสอบถามตามแนวของผู้ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์ส่วนบุคคล คือ สังก์ อุทรานันท์ (สังก์ อุทรานันท์, 2513) สมพงษ์ มั่นระวีง (สมพงษ์ มั่นระวีง, 2513) บรรสาร เมืองหมุด (บรรสาร เมืองหมุด 2511) และของ คมเพชร ฉัตรศุภกุล (คมเพชร ฉัตรศุภกุล, 2515) นำมาปรับปรุง สร้างเป็นแบบสอบถามแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขก่อนนำไปทดลองสอบ แล้วนำมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง ก่อนจะนำไปใช้จริง

ตัวอย่าง ลักษณะของแบบสอบถาม มีอยู่ 2 ลักษณะ คือ

ก. แบบสอบถามแบบเลือกตอบ ให้นักเรียน ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงความเป็นจริงเพียงคำตอบเดียว

จำนวนพี่น้องในครอบครัว

1 - 4 คน

5 - 8 คน

มากกว่า 8 คน

ข. แบบสอบถามที่ให้เติมคำลงในช่องว่าง

ผลการสอบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้ เปอร์เซนต์
(หรือเกรดเฉลี่ย)

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง โดยได้รับความร่วมมือในการดำเนินการสอบถาม จากนิติศึกษาโท สาขามัธยมศึกษา และสาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน 3 คน

การจัดกระทำกับข้อมูล

หลังจากที่ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลเสร็จสิ้นแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกระทำข้อมูลเป็นชั้น ๆ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบดูว่า ผู้ตอบได้ทำแบบสอบถามสมบูรณ์ใด และคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบสมบูรณ์เท่านั้น
2. ตรวจสอบพิจารณาลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจำแนกแบบสอบถามตามเกณฑ์เหล่านี้คือ เพศ ประเภทโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่และผลการเรียน

3. เตรียมโครงการ (Design) และให้ Code กับตัวแปรทั้งหมดที่ศึกษา
เพื่อการเจาะบัตร และใช้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณค่าสถิติต่อไป
4. ผลที่ได้จากการป้อนข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ จะนำไปเสนอการวิเคราะห์
และอธิบายผลเป็นขั้นสุดท้าย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หากค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. ทดสอบความเป็นเส้นตรงของสมการพยากรณ์ โดยใช้ Analysis of Variance
ซึ่งสรุปเป็นตารางได้ดังนี้ (Wart, 1954 : 242)

Source of Variation	df	SS	MS	F
Regression	n	$b_1 \sum X_1 Y + b_2 \sum X_2 Y + \dots + b_n \sum X_n Y + a \sum Y + [\sum y]^2 / n$	SS_{reg} / df	MS_{reg} / MS_{res}
Residual	N-n-1	$SS_T - SS_{reg}$	SS_{reg} / df	
Total	N-1	$\sum Y^2 - (\sum Y)^2 / N$		

5. ทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่าง สหสัมพันธ์พหุคูณเดิมกับ
สหสัมพันธ์พหุคูณที่ลดตัวพยากรณ์ โดยใช้สูตร (Wert, 1954 : 247) ดังนี้

$$F(n, N-m-1) = \frac{[R^2_y(1,2, \dots, m) - R^2_y(1,2, \dots, m-n)] (N-m-1)}{n [1 - R^2_y(1,2, \dots, m)]}$$

เมื่อ

$R_y(1,2, \dots, m)$	แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตัวพยากรณ์ (m)
$R_y(1,2, \dots, m-n)$	แทนสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตัวพยากรณ์ลดลง n ตัว
N	แทนจำนวนนักเรียนในกลุ่ม
m	แทนจำนวนตัวพยากรณ์เดิม
n	แทนจำนวนตัวพยากรณ์ที่ลดลง

5. คำนวณหาค่าต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างสมการพยากรณ์ การเข้าศึกษาต่อในชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม Stepwise Multiple Regression
ของ MGOS ที่ Bangkok Data Center

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏผลที่จะได้นำเสนอต่อไป และเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน ความเบี่ยงเบนของคะแนนมาตรฐาน
S.E.b	แทน ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
X_1	แทน เพศ (ชาย=0 , หญิง=1)
X_2	แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียน (เพราะความสะดวกในการเดินทาง, ใช= 1, ไม่ใช้ = 0)
X_3	แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียน เพราะได้ทุนการศึกษา (ใช้= 1, ไม่ใช้ = 0)
X_4	แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียน เพราะชื่อเสียงของโรงเรียน (ใช้= 1, ไม่ใช้= 0)
X_5	แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียน เพราะเป็นความต้องการของผู้ปกครอง (ใช้ = 1, ไม่ใช้ = 0)
X_6	แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียน เพราะเพื่อนชักชวน (ใช้= 1, ไม่ใช้ = 0)

- x_7 แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียน เพราะได้รับยกเว้นค่าเล่าเรียน
(ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0)
- x_8 แทน เหตุผลในการเลือกโรงเรียน เพราะครูในโรงเรียนนั้นสอนดี
(ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0)
- x_9 แทน เหตุผลในการเลือกโรงเรียน เพราะมีพี่น้องเรียนอยู่ที่นี่แล้ว
(ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0)
- x_{10} แทน เหตุผลในการเลือกโรงเรียน เพราะค่าเล่าเรียนไม่แพง
(ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0)
- x_{11} แทน เหตุผลในการเลือกโรงเรียน เพราะโรงเรียนนี้มีอุปกรณ์ทันสมัย
(ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0)
- x_{12} แทน เหตุผลในการเลือกโรงเรียน เพราะการแนะนำของครูใน
โรงเรียนเดิม (ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0)
- x_{13} แทน เหตุผลในการเลือกโรงเรียน เพราะโรงเรียนนี้มีการสอนวิชาชีพ
(ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0)
- x_{14} แทน เหตุผลในการเลือกโรงเรียน เพราะไม่ทราบจะเรียนที่ไหนดี (ใช่
= 1, ไม่ใช่ = 0)
- x_{15} แทน เหตุผลอื่น ๆ (ถ้าตอบ = 1, ไม่ตอบ = 0)
- x_{16} แทน ผลการสอบไล่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 (สูง 3, ปานกลาง = 2, ✓
ต่ำ = 1)
- x_{17} แทน กิจกรรมด้านสันติภาพ (เคย = 1, ไม่เคย = 0)
- x_{18} แทน กิจกรรมด้านส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ (เคย = 1, ไม่เคย = 0)
- x_{19} แทน กิจกรรมด้านอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์ (เคย = 1, ไม่เคย = 0)
- x_{20} แทน อาชีพของบิดา : รับราชการ (ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓

- X_{21} แทน อาชีพของบิดา : ค้าขาย (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{22} แทน อาชีพของบิดา : ช่าง (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{23} แทน อาชีพของบิดา : เกษตรกร (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{24} แทน อาชีพของบิดา : รับจ้าง (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{25} แทน อาชีพของบิดา : อื่น ๆ (ถ้าตอบ = 1, ไม่ตอบ = 0) ✓
 X_{26} แทน อาชีพของมารดา : รับราชการ (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{27} แทน อาชีพของมารดา : ค้าขาย (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{28} แทน อาชีพของมารดา : ช่าง (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{29} แทน อาชีพของมารดา : เกษตรกร (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{30} แทน อาชีพของมารดา : รับจ้าง (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{31} แทน อาชีพของมารดา : อื่น ๆ (ถ้าตอบ = 1, ไม่ตอบ = 0) ✓
 X_{32} แทน อาชีพของมารดา (ที่ไม่ใช่บิดา-มารดา) : รับราชการ (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{33} แทน อาชีพของผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดา-มารดา) : ช่าง (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{34} แทน อาชีพของผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดา-มารดา) : รับจ้าง (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{35} แทน อาชีพของผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดา-มารดา) : ค้าขาย (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{36} แทน อาชีพของผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดา-มารดา) : เกษตรกร (ใช้ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
 X_{37} แทน อาชีพของผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดา-มารดา) : อื่น ๆ (ตอบ = 1, ไม่ตอบ = 0) ✓
 X_{38} แทน รายได้ของบิดามารดา (รวมกัน) หรือของผู้ปกครองต่อเดือน (สูง = 3, ปานกลาง = 2, ต่ำ = 1) ✓

- X₃₉ แทน จำนวนที่นั่งในรถรอบครัว (1-4 คน = 1, 5-8 คน = 2
มากกว่า 8 คน = 3) ✓
- X₄₀ แทน ภูมิสำเนา (ในเขตเทศบาล = 1, นอกเขตเทศบาล = 0) ✓
- X₄₁ แทน ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาหรือมารดา (ต่ำกว่าประถมศึกษา 4
= 1 ป.4 - ป.7 = 2, ม.ศ.1 - ม.ศ.5 = 3 ✓
ม.ศ.5 ขึ้นไปถึงอุดมศึกษา = 4, ระดับปริญญาตรี = 5)
- X₄₂ แทน ระดับการศึกษาสูงสุดของบุคคลในครอบครัว (ยกเว้นบิดา,
มารดา) ต่ำกว่า ประถมปีที่ 4 = 1, ป.4 - ป.7 = 2,
ม.ศ.1 - ม.ศ.5 = 3, ม.ศ.5 ขึ้นไปถึงอุดมศึกษา = 4,
ระดับปริญญาตรีขึ้นไป = 5) ✓
- X₄₃ แทน การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากสื่อมวลชนประเภท
วิทยุ (ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
- X₄₄ แทน การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากสื่อมวลชน ประเภท
โทรทัศน์ (ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
- X₄₅ แทน การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากสื่อมวลชนประเภท
หนังสือพิมพ์ (ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0)
- X₄₆ แทน การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากสื่อมวลชนประเภท
วิทยุและโทรทัศน์ (ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0) ✓
- X₄₇ แทน การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากสื่อมวลชน ประเภท
วิทยุและหนังสือพิมพ์ (ใช่ = 1, ไม่ใช่ = 0)

- X₄₈ แทน การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากสื่อมวลชน ประเภท หนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ (ใช้ = 1, ไม่ใช้ = 0)
- X₄₉ แทน การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากสื่อมวลชน ประเภท หนังสือพิมพ์, โทรทัศน์ วิทยุ (ใช้ = 1, ไม่ใช้ = 0)
- X₅₀ แทน ไม่ได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนใด ๆ เลย (ใช้ = 1, ไม่ใช้ = 0)
- X₅₁ แทน การจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในโครงการมัธยมแบบ ประสม (ค.ม.ส.) (ใช้ = 1, ไม่ใช้ = 0)
- X₅₂ แทน การจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในโครงการพัฒนา โรงเรียนมัธยมศึกษาสวนกุฎิภาค (ค.ม.ภ.) (ใช้ = 1, ไม่ใช้ = 0)
- X₅₃ แทน การจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในโครงการปรับปรุง โรงเรียนมัธยมชนบท (ค.ม.ช.) (ใช้ = 1, ไม่ใช้ = 0)
- X₅₄ แทน การจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมสามัญ (ใช้ = 1, ไม่ใช้ = 0)
- X₅₅ แทน การจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนราษฎร์ (ใช้ = 1, ไม่ใช้ = 0)
- X₅₆ แทน ขนาดของ โรงเรียนปัจจุบันที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ (ต่ำกว่า 6 ห้อง = 0, ตั้งแต่ 6 ห้องขึ้นไป = 1)
- X₁ แทน เพศ (X₁)
- X₂ แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียน เพราะความสะดวกในการเดินทาง (X₂)
- X₃ แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะชื่อเสียงของ โรงเรียน (X₄)
- X₄ แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะเป็นความต้องการของผู้ปกครอง (X₅)
- X₅ แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะครูในโรงเรียนนี้สอนดี (X₈)
- X₆ แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะค่าเล่าเรียนไม่แพง (X₁₀)

- x'_7 แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะ โรงเรียนนี้มีอุปกรณ์ทันสมัย
(x_{11})
- x'_8 แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะ ได้รับการแนะนำจากครูใน
โรงเรียนเดิม (x_{12})
- x'_9 แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะ ไม่ทราบว่าโรงเรียนไหนดี (x_{14})
- x'_{10} แทน ผลการสอบไล่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (x_{16})
- x'_{11} แทน กิจกรรมด้านสหกรณ์การ (x_{17})
- x'_{12} แทน กิจกรรมด้านส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ (x_{18})
- x'_{13} แทน กิจกรรมด้านอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์ (x_{19})
- x'_{14} แทน บัณฑิตอาสาสมัครวิชาการ (x_{20})
- x'_{15} แทน บัณฑิตอาสาสมัครขาย (x_{21})
- x'_{16} แทน บัณฑิตอาสาสมัครเกษตร (x_{22})
- x'_{17} แทน มารดาบัณฑิตอาสาสมัครขาย (x_{23})
- x'_{18} แทน มารดาบัณฑิตอาสาสมัครเกษตร (x_{24})
- x'_{19} แทน มารดาบัณฑิตอาสาสมัครอื่น ๆ (x_{25})
- x'_{20} แทน รายได้ของบิดาและมารดา รวมกันหรือผู้ปกครอง (x_{30})
- x'_{21} แทน จำนวนพี่น้องในครอบครัว (x_{39})
- x'_{22} แทน ภูมิลำเนา (x_{40})
- x'_{23} แทน ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาหรือมารดา (x_{41})
- x'_{24} แทน ระดับการศึกษาสูงสุดของบุคคลในครอบครัว (x_{42})
- x'_{25} แทน การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากวิทยุและหนังสือ
พิมพ์ (x_{47})
- x'_{26} แทน การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากวิทยุหนังสือพิมพ์
และโทรทัศน์ (x_{49})

- x'_{27} แทน การจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในโครงการมัธยมแบบ
ประสม (ค.ม.ส.) (x_{31})
- x'_{28} แทน การจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมสามัญ (x_{54})
- x'_{29} แทน การจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนราษฎร์ (x_{55})
- x'_{30} แทน ขนาดของโรงเรียนปัจจุบันที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ (x_{56})
- x''_1 แทน เพศ (x_1)
- x''_2 แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะชื่อเสียงของโรงเรียน (x'_3)
- x''_3 แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะเป็นความต้องการของผู้ปกครอง
(x'_4)
- x''_4 แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะโรงเรียนนี้มีอุปกรณ์ทันสมัย
(x'_7)
- x''_5 แทน เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะได้รับคำแนะนำจากครูในโรงเรียน
เดิม (x'_8)
- x''_6 แทน ผลการสอบไล่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (x'_{10})
- x''_7 แทน กิจกรรมด้านส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ (x'_{12})
- x''_8 แทน กิจกรรมด้านอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์ (x'_{13})
- x''_9 แทน มารดามีอาชีพอื่น ๆ (x'_{19})
- x''_{10} แทน จำนวนพี่น้องในครอบครัว (x'_{21})
- x''_{11} แทน ภูมิลำเนา (x'_{22})
- x''_{12} แทน ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาหรือมารดา (x'_{23})
- x''_{13} แทน การจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมสามัญ (x'_{28})
- x''_{14} แทน ขนาดของโรงเรียนปัจจุบันที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่ (x'_{30})
- y แทน การเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์
และรัฐบาล

R	แทน สหสัมพันธ์พหุคูณ
$S.E_{est}$	แทน ความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์
β	แทน สัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
b	แทน สัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ซึ่งพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
$\hat{Y}$	แทน ค่าศึกษาต่อในโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาลที่ได้จากการพยากรณ์
$z_1, z_2, \dots, z_{14}$	แทน $x_1'' \dots x_2'' \dots \dots \dots x_{14}''$ ตามลำดับแต่อยู่ในรูปของคะแนนมาตรฐาน
$\hat{z}$	แทน y แต่อยู่ในรูปของคะแนนดิบ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการใช้แบบสอบถามศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน
2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน ของตัวพยากรณ์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวเกณฑ์และตัวพยากรณ์แต่ละตัว
3. หาค่าสมการพยากรณ์ การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาล ซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
4. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาล

1. ผลการใช้แบบสอบถามที่หาองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน

จากแบบสอบถามรายละเอียดขององค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียนและฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ขนาดและประเภทของโรงเรียน ได้ค่าสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังแสดงในตาราง 4

ตารางที่ 4 ตารางคะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานขององค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.
เพศ	.475	.500
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะความสะดวกในการเดินทาง	.346	.476
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะได้รับทุนการศึกษา	.010	.097
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะชื่อเสียงของโรงเรียน	.126	.332
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะเป็นความต้องการของบุคคลากร	.280	.449
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะเพื่อนชักชวน	.071	.257
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะได้รับยกเว้นค่าเล่าเรียน	.015	.121
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะครูในโรงเรียนนี้สอนดี	.207	.405
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะมีพี่น้องเรียนอยู่ที่โรงเรียนแห่งนี้แล้ว	.067	.249
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะค่าเล่าเรียนไม่แพง	.248	.432
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะโรงเรียนนี้มีอุปกรณ์ทันสมัย	.159	.407

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะการแนะนำของครูในโรงเรียนเดิม	.110	.313
เหตุผลที่เลือกเพราะโรงเรียนนี้มีการสอนวิชาชีพ	.037	.189
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนเพราะไม่ทราบว่าเรียนที่ไหนดี	.241	.428
เหตุผลที่เลือกโรงเรียนด้วยเหตุผลอื่น ๆ	.090	.286
ผลการสอบไล่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5	2.024	.634
กิจกรรมด้านสหกรณ์การ	.416	.495
กิจกรรมด้านส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ	.490	.502
กิจกรรมด้านอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์	.275	.447
อาชีพของบิดา : ข้าราชการ	.210	.406
อาชีพของบิดา : ค้าขาย	.279	.449
อาชีพของบิดา : ช่าง	.019	.137
อาชีพของบิดา : เกษตรกร	.416	.493
อาชีพของบิดา : รับจ้าง	.080	.272
อาชีพของบิดา : อื่น ๆ	.059	.296
อาชีพของมารดา : ข้าราชการ	.061	.240
อาชีพของมารดา : ค้าขาย	.392	.488
อาชีพของมารดา : ช่าง	.016	.125
อาชีพของมารดา : เกษตรกร	.369	.483

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.
อาชีพของมารดา : รับจ้าง	.054	.226
อาชีพของมารดา : อื่น ๆ	.148	.355
อาชีพของบุพการี (ที่ไม่ใช่บิดามารดา) : รับราชการ	.074	.262
อาชีพของบุพการี (ที่ไม่ใช่บิดามารดา) : ธุรกิจ	.005	.073
อาชีพของบุพการี (ที่ไม่ใช่บิดามารดา) : รับจ้าง	.024	.154
อาชีพของบุพการี (ที่ไม่ใช่บิดามารดา) :	.070	.255
อาชีพของบุพการี (ที่ไม่ใช่บิดามารดา) :	.080	.272
อาชีพของบุพการี (ที่ไม่ใช่บิดามารดา) :	.037	.210
รายได้ของบิดามารดา (รวมกัน) หรือของบุพการี	1.696	.641
จำนวนพี่น้องในครอบครัว	1.506	.623
ภูมิลำเนา	.405	.510
ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาหรือมารดา	2.290	.928
ระดับการศึกษาสูงสุดของบุคคลในครอบครัว (ยกเว้น บิดาและมารดา)	3.328	.847
การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจาก วิทยุ	.034	.227
การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจาก โทรทัศน์	.006	.079
การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจาก หนังสือพิมพ์	.015	.121
การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากวิทยุและโทรทัศน์	.021	.144
การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากวิทยุและ หนังสือพิมพ์	.300	.458

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.
การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากหนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์	.032	.175
การได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุ	.598	.491
การไม่ได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนใด ๆ เลย	.008	.092
การจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในโครงการ มัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.)	.161	.367
การจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในโครงการ พัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาสวนกุหลาบ (ค.ม.ภ.)	.042	.201
การจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนในโครงการ ปรับปรุงโรงเรียนมัธยมชนบท (ค.ม.ช.)	.071	.257
การจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมสามัญ	.391	.488
การจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนราษฎร์	.338	.475
ขนาดของโรงเรียนปัจจุบันที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่	.690	.463
ประเภทโรงเรียนปัจจุบันที่นักเรียนศึกษาอยู่	.571	.495

1.2 จากแบบสอบถามรายละเอียดขององค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน
และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ขนาด และประเภทโรงเรียน ได้ค่าความถี่
และการอยุ่ละ ดังแสดงในการวางที่ 5

ตาราง 5 ความถี่ และร้อยละของนักเรียนในคิวเปอร์ 57 คิวเปอร์

คิวเปอร์	ความถี่	ร้อยละ
X_1	450	47.518
X_2	328	34.636
X_3	9	0.950 *
X_4	119	12.566
X_5	265	27.983
X_6	67	7.075 *
X_7	14	1.478 *
X_8	196	20.697
X_9	63	6.653 *
X_{10}	235	24.815
X_{11}	145	15.312
X_{12}	104	10.982
X_{13}	35	3.696 *
X_{14}	228	24.076
X_{15}	85	8.976 *
X_{16}	199	21.014
X_{17}	392	41.394
X_{18}	462	48.786
X_{19}	260	27.455
X_{20}	199	21.014

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
X ₂₁	264	27.878
X ₂₂	18	1.901 *
X ₂₃	394	41.605
X ₂₄	76	8.025 *
X ₂₅	50	5.280 *
X ₂₆	58	6.125 *
X ₂₇	371	39.176
X ₂₈	15	1.584 *
X ₂₉	349	36.853
X ₃₀	51	5.385 *
X ₃₁	140	14.784
X ₃₂	70	7.392 *
X ₃₃	5	0.528 *
X ₃₄	23	2.429 *
X ₃₅	66	6.969 *
X ₃₆	76	8.025 *
X ₃₇	30	3.168 *
X ₃₈ (code 1)	370	39.071
X ₃₈ (code 2)	483	51.003
X ₃₈ (code 3)	94	9.926

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
X ₃₉ (code 1)	524	55.333
X ₃₉ (code 2)	358	37.804
X ₃₉ (code 3)	65	6.864
X ₄₀ (code 0)	570	60.190
X ₄₀ (code 1)	375	39.810
X ₄₁ (code 1)	146	15.417
X ₄₁ (code 2)	498	52.587
X ₄₁ (code 3)	211	22.281
X ₄₁ (code 4)	61	6.441
X ₄₁ (code 5)	31	3.273
X ₄₂ (code 1)	19	2.107
X ₄₂ (code 2)	72	7.603
X ₄₂ (code 3)	529	55.861
X ₄₂ (code 4)	230	24.287
X ₄₂ (code 5)	97	10.234
X ₄₃	23	2.429 *
X ₄₄	6	0.634 *
X ₄₅	4	1.478 *
X ₄₆	20	2.112 *
X ₄₇	284	29.989

ตาราง 5 (ต่อ)

ตัวแปร	ความถี่	ร้อยละ
X_{48}	30	3.168 *
X_{49}	566	59.768
X_{50}	8	0.845 *
X_{51}	152	16.051
X_{52}	40	4.224 *
X_{53}	67	7.075 *
X_{54}	370	39.071
X_{55}	320	33.791
X_{56}	653	68.955
Y	541	57.128

** ตัวแปรที่มีความถี่ คิดเป็นร้อยละแล้วค่าการร้อยละ 10 ของนักเรียนทั้งหมด

จากตาราง 5. จะเห็นได้ว่า องค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียนที่นำมาศึกษาทั้งหมดมี 57 ตัวแปร แต่เนื่องจากต้องการจะให้ได้ตัวแปรสำคัญ ๆ ที่ส่งผลต่อการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จึงคัดเลือกตัวแปรบางตัวที่มีความถี่ค่า และมีการร้อยละค่าการร้อยละ 10 ลงมาออก นั่นนั้ จึงเหลือตัวแปรเพียง 31 ตัว คือ $X'_1, X'_2, \dots, X'_{30}$ และ Y

2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ภายในของตัวพยากรณ์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวเกณฑ์ และตัวพยากรณ์แต่ละตัว

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน (intercorrelation) ของตัวแปรทั้งหมด

31. ~~ตัว~~ การอ้าง ๕ เนื่องจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงไม่ได้หมายความว่า จะสัมพันธ์กันมากจริง และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์น้อยอาจจะสัมพันธ์กันจริงก็ได้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นได้ จึงทำการทดสอบหาความสำคัญของ r , (Significance of r) ปรากฏว่า r (สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์) เท่ากับ 1.960 มีสหสัมพันธ์เชื่อมั่นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการตัดตัวแปรบางตัวที่มีค่า r สูงกว่า 1.960 ทิ้งไปเหลือตัวแปรทั้งหมด 15 ตัว เป็นตัวพยากรณ์ 14 ตัว และเป็นตัวเกณฑ์ 1 ตัว ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวพยากรณ์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวเกณฑ์และตัวพยากรณ์แต่ละตัว จะเสนอในการวาง ๕๕ ดังนี้

3. หาสมการพยากรณ์ การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล
ของพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ

เพื่อทดสอบความเป็นเส้นตรงของคะแนนจากตัวเกณฑ์ และตัวพยากรณ์ โดยใช้วิธี
 วิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) หรือ F - test ซึ่งได้ค่า
 ดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจากตัวเกณฑ์และคะแนนจากตัวพยากรณ์
 ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 947 คน

Source of Variation	df	SS	MS	F
Regression	15	23.4879	1.5659	6.9936**
Residual	931	208.4509	.2239	
	946	231.9388		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนจากตัวเกณฑ์และคะแนนจากตัวพยากรณ์
 พบว่า ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวพยากรณ์และตัวเกณฑ์
 มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง

เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์
 และรัฐบาล โดยใช้ตัวแปรต่าง ๆ จากแบบสอบถาม เป็นตัวพยากรณ์ จึงได้เสนอค่าสัมประสิทธิ์
 ของตัวพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน (beta weight) และสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์
 ในรูปคะแนนดิบ (score weight) รวมทั้งค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ ดังแสดงในตาราง 9

ตาราง 9 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
ของสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (S.E.b) T - value ค่า (R)
ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์
(S.E._{est}) และค่าคงที่ของตัวพยากรณ์ในรูปของคะแนนดิบ(a)

ตัวพยากรณ์	b	r	S.E.b	T-value
X ₁	.0692	.0699	.0316	2.1935
X ₂	-.0170	-.0114	.0487	0.3489
X ₃	.0702	.0637	.0355	1.9796
X ₄	.1683	.1385	.0389	4.3259
X ₅	.1821	.1150	.0502	3.6271
X ₆	-.0771	-.0988	.0251	3.0736
X ₇	.0095	.0096	.0322	.2952
X ₈	-.01103	-.0994	.0355	3.1090
X ₉	.1188	.0852	.0439	2.7085
X ₁₀	-.0080	-.0100	.0250	0.3188
X ₁₁	-.0284	-.0292	.0313	0.9055
X ₁₂	-.0016	-.0030	.0171	0.0931
X ₁₃	.1373	.1353	.0329	4.1687
X ₁₄	.1034	.0967	.0348	2.9746

$$R = .318$$

$$S.E._{est} = .473$$

$$a = .5404$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 9 พบว่า สัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (beta weight) และในรูปคะแนนดิบ (score weight) ส่งผลต่อตัวเกณฑ์ทั้งทางบวกและทางลบ

ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวเกณฑ์ และตัวพยากรณ์ค่าเท่ากับ .318 และความคลาดเคลื่อน เนื่องจากการพยากรณ์เท่ากับ .473 ซึ่งค่าสหสัมพันธ์พหุคูณดังกล่าว มีค่าสูงกว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวเกณฑ์และตัวพยากรณ์แต่ละตัวแสดงว่า การใช้ตัวพยากรณ์หลายตัวพร้อมกัน จะมีเปอร์เซ็นต์ที่ลงผลต่อตัวเกณฑ์ดีกว่าการใช้ตัวพยากรณ์เพียงตัวเดียว

สำหรับสมการพยากรณ์การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล ซึ่งพยากรณ์โดยใช้ตัวแปรที่เป็นองค์ประกอบส่วนตัวของนักเรียนเป็นตัวพยากรณ์ ได้สมการในรูปของคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$\hat{Z} = 0.0699 Z_1 - 0.0114 Z_2 + 0.637 Z_3 + 0.1385 Z_4 + 0.1150 Z_5 - 0.0988 Z_6 + 0.0096 Z_7 - 0.0994 Z_8 + 0.0852 Z_9 - 0.0100 Z_{10} - 0.0292 Z_{11} - 0.0030 Z_{12} + 0.1353 Z_{13} + 0.967 Z_{14}$$

และสมการในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$\hat{y} = .5404 + 0.0692 x_1'' - 0.0170 x_2'' + 0.0702 x_3'' + 0.1683 x_4'' + 0.1821 x_5'' - 0.0771 x_6'' + 0.0095 x_7'' - 0.1103 x_8'' + 0.1188 x_9'' - 0.0080 x_{10}'' - 0.0284 x_{11}'' - 0.0016 x_{12}'' + 0.1373 x_{13}'' + 0.1034 x_{14}''$$

4. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียน
ราษฎร์และรัฐบาล

ในการค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียน
ราษฎร์และรัฐบาล ผู้วิจัยได้หาความสัมพันธ์พหุคูณโดยลดตัวพยากรณ์ที่มีสัมประสิทธิ์ของ
ตัวพยากรณ์ค่า ๆ ลงทีละตัว จากนั้นจึงทดสอบความมีนัยสำคัญระหว่างสหสัมพันธ์พหุคูณเดิมที่มี
ตัวพยากรณ์ 14 ตัว กับสหสัมพันธ์พหุคูณที่ลดตัวพยากรณ์ลงครั้งละ 1 ตัว เมื่อตัวพยากรณ์
ที่ใดค่าสหสัมพันธ์พหุคูณกำลังสอง และค่า F-Test ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10 การค้นหาพยากรณ์ผลการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียน
ราษฎร์และรัฐบาล

ตัวพยากรณ์ที่ใช้														R ²	F
X ₁ ["]	X ₂ ["]	X ₃ ["]	X ₄ ["]	X ₅ ["]	X ₆ ["]	X ₇ ["]	X ₈ ["]	X ₉ ["]	X ₁₀ ["]	X ₁₁ ["]	X ₁₂ ["]	X ₁₃ ["]	X ₁₄ ["]	.101	.0087
X ₁ ["]	X ₂ ["]	X ₃ ["]	X ₄ ["]	X ₅ ["]	X ₆ ["]	X ₇ ["]	X ₈ ["]	X ₉ ["]	X ₁₀ ["]	X ₁₁ ["]	-	X ₁₃ ["]	X ₁₄ ["]	.101	.0857
X ₁ ["]	X ₂ ["]	X ₃ ["]	X ₄ ["]	X ₅ ["]	X ₆ ["]	X ₇ ["]	X ₈ ["]	X ₉ ["]	-	X ₁₁ ["]	-	X ₁₃ ["]	X ₁₄ ["]	.101	.1107
X ₁ ["]	X ₂ ["]	X ₃ ["]	X ₄ ["]	X ₅ ["]	X ₆ ["]	-	X ₈ ["]	X ₉ ["]	-	X ₁₁ ["]	-	X ₁₃ ["]	X ₁₄ ["]	.101	.1230
X ₁ ["]	-	X ₃ ["]	X ₄ ["]	X ₅ ["]	X ₆ ["]	-	X ₈ ["]	X ₉ ["]	-	X ₁₁ ["]	-	X ₁₃ ["]	X ₁₄ ["]	.101	.8081
X ₁ ["]	-	X ₃ ["]	X ₄ ["]	X ₅ ["]	X ₆ ["]	-	X ₈ ["]	X ₉ ["]	-	-	-	X ₁₃ ["]	X ₁₄ ["]	.100	3.8459**
X ₁ ["]	-	-	X ₄ ["]	X ₅ ["]	X ₆ ["]	-	X ₈ ["]	X ₉ ["]	-	-	-	X ₁₃ ["]	X ₁₄ ["]	.096	4.4598**
-	-	-	X ₄ ["]	X ₅ ["]	X ₆ ["]	-	X ₈ ["]	X ₉ ["]	-	-	-	X ₁₃ ["]	X ₁₄ ["]	.092	6.3479**
-	-	-	X ₄ ["]	X ₅ ["]	X ₆ ["]	-	X ₈ ["]	X ₉ ["]	-	-	-	X ₁₃ ["]	-	.086	7.8185**
-	-	-	X ₄ ["]	X ₅ ["]	X ₆ ["]	-	X ₈ ["]	-	-	-	-	X ₁₃ ["]	-	.078	9.6455**
-	-	-	X ₄ ["]	X ₅ ["]	X ₆ ["]	-	-	-	-	-	-	X ₁₃ ["]	-	.069	11.6150**
-	-	-	X ₄ ["]	X ₅ ["]	-	-	-	-	-	-	-	X ₁₃ ["]	-	.058	12.4373**
-	-	-	X ₄ ["]	-	-	-	-	-	-	-	-	X ₁₃ ["]	-	.045	18.9151**
-	-	-	X ₄ ["]	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.026	25.1837**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 10 พบว่าเมื่อลดตัวพยากรณ์ x_{12}'' x_{10}'' x_7'' x_2'' ลงทีละตัวตามลำดับแล้ว ไม่พบว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณมีค่าเปลี่ยนไปจากเดิม แต่ถาลดตัวพยากรณ์ x_{11}'' ลงอีก 1 ตัว ปรากฏว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณที่ได้มีค่าต่อไปจากค่าสหสัมพันธ์พหุคูณเดิมที่มีตัวพยากรณ์ 14 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล คือ x_1'' , x_3'' , x_4'' , x_5'' , x_6'' , x_8'' , x_9'' , x_{11}'' , x_{13}'' และ x_{14}''

เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล โดยใช้ตัวแปรที่เป็นตัวพยากรณ์ที่ดี จึงได้เสนอค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) รวมทั้งค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ จากนั้นจึงทดสอบความเป็นเส้นตรงของคะแนนจากตัวเกณฑ์ และคะแนนจากตัวพยากรณ์ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) หรือ F - test ดังแสดงในตาราง 11 และ 12 ตามลำดับ

ตาราง 1: ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (β , b) ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของ
 สัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ (S.E. b) ค่า T- value, สหสัมพันธ์พหุคูณ
 (R) ค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ (S.E.est) และค่าคงที่ของ
 สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a)

ตัวพยากรณ์	b	β	S.E.b	T- Value
X ₁	.0668	.0675	.0310	2.1557
X ₃	.0690	.0626	.0350	1.9734
X ₄	.1672	.1375	.0387	4.3245
X ₅	.1807	.1141	.0497	3.6317
X ₆	- 0.0762	- 0.0975	.0245	3.1045
X ₈	- 0.1136	- 0.1024	.0346	3.2847
X ₉	.1184	.0489	.0435	2.7197
X ₁₁	- 0.0280	- 0.0288	.0311	0.8989
X ₁₃	.1393	.1373	.0326	4.2790
X ₁₄	.1022	.0956	.0344	2.9720

R = .318

S.E.est = .472

a = .5280

ตาราง 12 การวิเคราะห์ความแปรปรวนในการพยากรณ์แบบพหุคูณ

Source of Variation	df	SS	MS	F
Regression	11	23.4147	2.1286	9.5444**
Residual	935	208.5241	0.2230	
Total	946	231.9388		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 12 พบว่าค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวพยากรณ์เท่ากับ .318 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเนื่องจากการพยากรณ์เท่ากับ .472

และจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของตัวพยากรณ์ที่เกี่ยวกับตัวเกณฑ์ โดยใช้

F - test ตามตาราง 12 พบว่าค่า F ดังกล่าวนั้นมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่าตัวพยากรณ์ที่เกี่ยวกับตัวเกณฑ์มีความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรง ซึ่งสมการพยากรณ์การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล ไทยใช้กัวแบร์ที่เป็นตัวองค์ประกอบ ส่วนตัวของนักเรียนเป็นตัวพยากรณ์ ได้สมการรูปแบบมาตรฐาน ดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Z} = & 0.067 Z_1 + 0.0626 Z_3 + 0.1375 Z_4 + 0.1141 Z_5 \\ & - 0.0975 Z_6 - 0.1024 Z_8 + 0.0849 Z_9 - 0.0288 Z_{11} \\ & + 0.1373 Z_{13} + 0.0956 Z_{14}\end{aligned}$$

และในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Y} = & 0.5280 + 0.0668 X_1'' + 0.0690 X_3'' + 0.1672 X_4'' + 0.1807 X_5'' \\ & - 0.0762 X_6'' - 0.1136 X_8'' + 0.1184 X_{11}'' + 0.1393 X_{13}'' \\ & + 0.1022 X_{14}''\end{aligned}$$

สรุป อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของนักเรียนที่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนในภาคเหนือ
2. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนในภาคเหนือ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคเหนือ ปีการศึกษา 2520 จำนวน 947 คน ซึ่งเลือกมาโดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักเรียน ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ได้แก่ เพศ เหตุผลในการเลือกเข้าศึกษาต่อ รายได้ของบิดามารดา เป็นต้น รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนได้แก่ จำนวนห้องเรียน และประเภทโรงเรียน เป็นต้น

วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบดูว่า ผู้ตอบได้ทำแบบสอบถาม สมบูรณ์หรือไม่ และคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ตอบได้สมบูรณ์เท่านั้น
2. ตรวจสอบพิจารณาลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจำแนกแบบสอบถามตาม เพศ ประเภทโรงเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ และผลการเรียน
3. เตรียมโครงการ (Design) และให้ Code กับตัวแปรทั้งหมดที่ศึกษา เพื่อการเจาะบันทึก และใช้เครื่องคอมพิวเตอร์คำนวณค่าสถิติต่อไป

4. ผลที่ได้จากการป้อนข้อมูลเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ นำเสนอในบทผลการวิเคราะห์ข้อมูล และบทสรุปอภิปรายผลเป็นขั้นสุดท้าย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการใช้แบบสอบถามศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน
2. สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายใน ของตัวพยากรณ์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวเกณฑ์ และตัวพยากรณ์แต่ละตัว
3. หาสมการพยากรณ์ การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐาน และคะแนนดิบ และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ
4. ค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีในการพยากรณ์ การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการใช้แบบสอบถามศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4
2. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในของตัวพยากรณ์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์กับตัวเกณฑ์ทั้งในทางบวกและทางลบ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เหล่านี้มีทั้งค่าที่สำคัญทางสถิติและไม่มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหมายความว่า ตัวพยากรณ์บางตัวมีความสัมพันธ์กับตัวเกณฑ์อย่างมาก ทั้งนี้หมายความว่า ตัวแปรเหล่านั้นไม่เป็นตัวแปรสำคัญทางการศึกษา แต่มีความหมายเพียงแต่ว่า ความแปรปรวนของตัวแปรดังกล่าวนี้ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนได้ หรืออธิบายได้ก็แต่เพียงเล็กน้อยเท่านั้น
3. การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนในภาคเหนือก็มีองค์ประกอบต่าง ๆ เกี่ยวกับตัวนักเรียน ซึ่งได้แก่ x_1'' (เพศ) x_2'' (ชื่อเสียงของโรงเรียน) x_3'' (เป็นความต้องการของผู้ปกครอง) x_4'' (โรงเรียนนี้มีอุปกรณ์ทันสมัย) x_5'' (ได้รับคำแนะนำจากครูในโรงเรียนเดิม) x_6'' (ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖) x_7'' (กิจกรรมคานส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ) x_8'' (กิจกรรมคานอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์) x_9'' (มารดามีอาชีพอื่น ๆ) x_{10}'' (จำนวนน้องในครอบครัว),

X_{12}'' (ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดาหรือมารดา) X_{13}'' (การจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมสามัญ) X_{14}'' (ขนาดของโรงเรียนปัจจุบันที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่) มีความสัมพันธ์กันเป็นเส้นตรง และได้สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Z} = & 0.0699 Z_1 - 0.0114 Z_2 + 0.0637 Z_3 + 0.1385 Z_4 + 0.1150 Z_5 \\ & - 0.0988 Z_6 + 0.0771 Z_7 - 0.0994 Z_8 + 0.0852 Z_9 - 0.0100 Z_{10} \\ & - 0.0292 Z_{11} - 0.0030 Z_{12} + 0.1353 Z_{13} + 0.0967 Z_{14}\end{aligned}$$

และสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Y} = & 0.5404 + 0.0692 X_1'' - 0.0170 X_2'' + 0.0702 X_3'' + 0.1683 X_4'' \\ & + 0.1821 X_5'' - 0.0771 X_6'' + 0.0095 X_7'' - 0.1103 X_8'' + 0.1188 X_9'' \\ & - 0.0080 X_{10}'' - 0.0284 X_{11}'' - 0.0016 X_{12}'' + 0.1373 X_{13}'' \\ & + 0.1034 X_{14}''\end{aligned}$$

4. ในการค้นหาตัวพยากรณ์ที่ดีสำหรับพยากรณ์การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนในภาคเหนือ พบว่า เมื่อลดตัวพยากรณ์ X_{12}'' X_{10}'' X_7'' X_2'' ลงทีละตัวตามลำดับแล้ว ไม่พบว่าความสัมพันธ์ทั้งหมดมีค่าเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม แต่ลดตัวพยากรณ์ X_{12}'' ของอีก 1 ตัวปรากฏว่าความสัมพันธ์ทั้งหมดที่ได้มีค่าคงไปจากความสัมพันธ์ทั้งหมดเดิมที่มีตัวพยากรณ์ 14 ตัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า ตัวพยากรณ์ X_{12}'' (เพศ) X_3'' (เป็นความหมายของการของผู้ปกครอง), X_4'' (โรงเรียนที่มีอุปกรณ์ทันสมัย) X_5'' (ได้รับคำแนะนำจากครูในโรงเรียนเดิม) X_6'' (ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3) X_{11}'' (กิจกรรมด้านอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์) X_9'' (มารดาที่มีอาชีพอื่น ๆ) X_{11}'' (ภูมิลาเนา) X_{13}'' (การจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมสามัญ) และ X_{14}'' (ขนาดของโรงเรียนปัจจุบันที่นักเรียนกำลังศึกษาอยู่) ส่งผลต่อการพยากรณ์การเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ของนักเรียนในภาคเหนือ ในทั้งโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล ได้ดีกว่าตัวพยากรณ์อื่น ๆ และได้สมการพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐานดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Z} &= 0.0675 Z_1 + 0.0626 Z_3 + 0.1375 Z_4 + 0.1141 Z_5 \\ &- 0.0975 Z_6 - 0.1024 Z_8 + 0.0849 Z_9 - 0.0288 Z_{11} \\ &+ 0.1373 Z_{13} + 0.0956 Z_{14}\end{aligned}$$

และในรูปคะแนนดิบดังนี้

$$\begin{aligned}\hat{Y} &= 0.5280 + 0.0668 X_1'' + 0.0690 X_3'' + 0.1672 X_4'' \\ &+ 0.1807 X_5'' - 0.0762 X_6'' - 0.1136 X_8'' + 0.1184 X_9'' \\ &- 0.0280 X_{11}'' + 0.1393 X_{13}'' - 0.1022 X_{14}''\end{aligned}$$

อภิปรายผล

1. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวพยากรณ์และตัวเกณฑ์มีค่าไม่สูงมากนัก และมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์บางตัวที่มีค่าต่ำมาก จนไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เหตุที่ค่าสหสัมพันธ์เหล่านี้มีค่าไม่สูงมากนัก ก็เนื่องจากการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์หรือรัฐบาล อาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เป็นภูมิหลังส่วนตัวของนักเรียนแต่ละคน ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ มีตัวแปรแทรกซ้อนใ้คงาย แต่อย่างไรก็ตามองค์ประกอบด้านภูมิหลังส่วนตัวของนักเรียนก็จัดได้ว่า เป็นตัวแปรที่มีส่วนสำคัญมาก พอ ๆ กับตัวแปรด้านสถิติปัญหาที่ส่งผลต่อการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล เพราะจากผลการวิจัยในประเทศทางตะวันตก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520:8) ส่วนใหญ่พบว่าความแตกต่างของภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนเป็นสิ่งที่ก่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสำคัญ ในทำนองเดียวกัน เฮสและชิพแมน (Hess and Shipman) อ้างจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520:62) ซึ่งให้เห็นว่า เด็กที่มาจากสภาพแวดล้อมทางบ้านที่ขัดสน จะทำคะแนนแบบทดสอบเชาว์ปัญญาไม่ว่าจะเป็นการทดสอบประเภทบุคคลหรือการทดสอบเป็นกลุ่ม ต่ำกว่านักเรียนที่มาจากสภาพแวดล้อมทางบ้านที่ดีกว่า ทั้งนี้เพราะเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจน จะขาดทักษะที่จำเป็นต้องใช้ในการเรียน ตลอดจนไม่มีพัฒนาการทั้งทางภาษาเขียนและภาษาพูด โดยปกติเด็กพวกนี้มักจะออกกลางคันก่อนที่จะสำเร็จชั้นมัธยมศึกษาและไม่ศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นไป ซึ่งตรงกับบลูม (Bloom อ้างจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2520:62)

2. ผลจากการวิจัยพบว่าตัวพยากรณ์ที่ส่งผลต่อการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล สูง คือ เพศ, เป็นความต้องการของผู้ปกครอง, โรงเรียนมีอุปกรณ์ทันสมัย ได้รับคำแนะนำจากครูในโรงเรียนเดิม, ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3, กิจกรรมค่านาสาสมัครมาเพียงพอประโยชน์ มารดาที่มีอาชีพอื่น ๆ ภูมิสำเนา, การจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมสามัญ และขนาดของโรงเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ตามลำดับ ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่พบว่า รายได้ของบิดามารดาหรือผู้ปกครองเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่พบว่า สาเหตุที่ทำให้เด็กไม่มีโอกาสได้ศึกษาต่อ ส่วนใหญ่มาจากเศรษฐกิจของครอบครัว (Government agency and Caper, 1967 : 521-528) สำหรับในประเทศสังค อุทรานันท์ (สังค อุทรานันท์, 2513 : 43) ก็ได้ทำการศึกษาและพบว่าสาเหตุหนึ่งที่เด็กไม่มีโอกาสเรียนต่อในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย คือรายได้ของครอบครัว และ กิริ วรศิริ (ศิริ วรศิริ, 2513 : 59) ได้พบว่า ถ้าบิดามีรายได้สูง บุตรและหลาน ก็จะได้รับการศึกษาสูงด้วย เหตุที่การวิจัยครั้งนี้ไม่พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจ เป็นองค์ประกอบสำคัญของการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาล อาจเนื่องมาจาก นักเรียนไม่ทราบรายได้ที่แท้จริงของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง เพราะบิดามารดาหรือผู้ปกครองส่วนมากไม่นิยมบอกรายได้ของครอบครัวให้บุตรหลานทราบ ดังนั้นการศึกษาตัวแปรด้านฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวจึงไม่ได้คำตอบที่แท้จริงเท่าที่ควร แต่จากการคำนวณหาร้อยละเพื่อที่จะดูแนวโน้มขอจำนวนนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจจะคับคาง ๆ พบว่า นักเรียนที่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล ส่วนใหญ่มีฐานะทางเศรษฐกิจจะคับปานกลาง (ร้อยละ 52) จากการวิจัยพบว่า เพศเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีความสำคัญในการอธิบายความแปรปรวนของการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล พบว่าสัดส่วนของนักเรียนชายที่เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคเหนือต่ำกว่านักเรียนหญิง (ชาย:หญิง = 48:52) ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของยูเนสโก (UNESCO, 1961: 5) ที่พบว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่างทางโอกาสการศึกษา คือ เพศ เพศหญิงมีโอกาสได้เข้าเรียนน้อยกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจจะ



เนื่องจากค่านิยมของคนไทย เกี่ยวกับการส่งบุตรหลานเรียนเปลี่ยนไปจากเดิมที่นิยมให้เด็กชายเข้าโรงเรียนและให้เด็กหญิงอยู่กับบ้าน แต่ปัจจุบันเด็กหญิง ได้รับการส่งเสริมให้ได้รับการศึกษามากขึ้น ผลจากการวิจัยจึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของ คือ โวลเฟิล (Deal Wolfe, 1969:232) ที่พบความแตกต่างระหว่างเพศในการศึกษาระยะก่อน และหลัง สงครามโลกครั้งที่สอง ว่าสัดส่วนของนักเรียนชายที่จบจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย (High school) ทำกวานักเรียนหญิง (ชาย : หญิง = 45 : 55)

องค์ประกอบในด้านการใช้เหตุผลในการเลือกโรงเรียนก่อนที่จะเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล ได้แก่ เป็นความต้องการของผู้ปกครอง โรงเรียนนี้มีอุปกรณ์ทันสมัย และการได้รับคำแนะนำจากครูโรงเรียนเดิม องค์ประกอบเหล่านี้ มีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์สูง นับเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญในการอธิบายความแปรปรวนของการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการวิเคราะห์แสดงว่า การที่นักเรียนจะเข้าศึกษาต่อในมัธยมศึกษาปีที่ 4 องค์ประกอบในการตัดสินใจที่สำคัญในการเลือกเข้าโรงเรียนคือ เป็นความต้องการของผู้ปกครอง โรงเรียนนี้มีอุปกรณ์ทันสมัย และการได้รับคำแนะนำจากครูในโรงเรียนเดิม และพบว่านักเรียน เข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้งในโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาล ด้วยเหตุผลเพราะ เป็นความต้องการของผู้ปกครอง เป็นส่วนใหญ่ร้อยละ 26

สำหรับองค์ประกอบความผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์เป็นลบ มีได้หมายความว่า ผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นตัวแปรที่ไม่สำคัญทางการศึกษาแต่มีความหมายว่า ความแปรปรวนของผลการเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไม่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาลได้ หรืออธิบายได้ก็เล็กน้อยเท่านั้น

ส่วนองค์ประกอบด้านกิจกรรมพิเศษที่เคยทำเมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า กิจกรรมด้านอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์ส่งผลต่อการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาลไม่มากนัก ถ้านักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์ในชั้น ม.ศ.3 มากเกินไปจะทำให้ไม่มีโอกาสศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ในโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาลน้อยลง ซึ่งผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ
 กรอส (Krauss ; 1964 : 367-379) ที่พบว่าการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษของคน
 หนุ่มสาวที่ใช้แรงงาน มีความสำคัญในการส่งเสริมความทะเยอทะยาน ในการเรียนต่อใน
 ระดับวิทยาลัยและ สไนเดอร์ (Snyder : 1969 : 61-279) พบว่า นักศึกษาชายที่
 เคยเป็นนักกีฬามาก่อน หรือนักศึกษาหญิงที่เคยเป็นหัวหน้าในการจัดกิจกรรมมาก่อนมีแนวโน้ม
 จะเรียนจบระดับวิทยาลัยไ้มากกว่าผู้ที่เอาแค่วิทยาลัยเดียว

แคสสันสนับสนุนการวิจัยของ บีเชอร์ (Beeher, 1975 ; 7102-A) ที่พบว่า กิจกรรม
 พิเศษและเกรดเฉลี่ยมิได้มีความสัมพันธ์ต่อกัน และสรุปว่าความสามารถที่เป็นวิชาการ และ
 ความสามารถที่ไม่เป็นวิชาการ เป็นอิสระต่อกัน

อาชีพของมารดา คือ องค์ประกอบที่สำคัญอีกตัวหนึ่ง จากการวิจัย พบว่ามารดา
 ที่ประกอบอาชีพอื่น ๆ เป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่ส่งผลต่อการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ใน
 โรงเรียน และรัฐบาล ผลที่ได้นี้ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของสำนักงานสภาการศึกษาแห่ง
 ชาติ (สำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ , 2512 - 2513 : 6, 2513 - 2514 : 11,
 2514 - 2515 : 11, 2516 - 2517 : 25 - 32) ที่รายงานการสอยคัดเลือกเพื่อ
 เข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่า จำนวนผู้มีสิทธิเข้าศึกษา
 ในแต่ละปีนั้น มาจากกลุ่มนิคมการค้าที่ประกอบอาชีพค้าขาย เป็นส่วนมาก และมาจากกลุ่มนิคม
 มารดาที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมน้อย เหตุที่พบว่ามีอาชีพอื่น ๆ เพราะในจังหวัด
 ภาคเหนือส่วนมากอยู่ที่เป็นมารดาจะส่วนมากมักเป็นแม่ค้าอยู่บ้าน ซึ่งทำให้นักเรียนชอบ
 แบบสอบถามซอ้นมากที่สุด เพราะคิดว่า การทำงานที่นอกเหนือจาก การรับราชการ ค้าขาย
 ธุรกิจ เกษตรกรรม รับจ้าง ก็ควรเป็นอาชีพอื่น ๆ ซึ่งทำให้คะแนนเฉลี่ยมีค่าสูง

สำหรับภูมิลำเนา พบว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 ทั้ง โรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาล
 ส่วนมากอยู่นอกเขตเทศบาลคิดเป็นร้อยละ 60.19 มีเพียงร้อยละ 39.81 เท่านั้นที่อยู่
 ในเขตเทศบาล ที่เป็นเช่นนี้เพราะใน จังหวัดภาคเหนือ ส่วนใหญ่จะมีโรงเรียนระดับ
 มัธยมศึกษาตอนปลายก็แต่ในเมือง นักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่อยู่ห่างไกลออกไป

ก็ต้องเดินทางเข้ามาศึกษาต่อในจังหวัดใหญ่ ๆ หรือไม่ก็กรุงเทพฯ (อภิรักษ์ พันธเสน, 2518 : 13) ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับการวิจัยของมูโจวิก (Mujovic, 1968 : 7) ที่พบว่า นักเรียนไม่มีโอกาสเรียนต่อในโรงเรียนมัธยม เนื่องจากระยะทางระหว่างบ้านและโรงเรียนไกลเกินไป นอกจากนี้ยังไม่สอดคล้องกับการวิจัยของ สุธักดิ์ อมรรตศักดิ์ (สุธักดิ์ อมรรตศักดิ์, 2521 : 60) ที่พบว่าองค์ประกอบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนองค์ประกอบหนึ่ง การมีบ้านอยู่ในเขตเทศบาลตำบลและเทศบาล

ส่วนตัวแปรตามโรงเรียนหนึ่งได้แก่ การจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมสามัญ และขนาดของโรงเรียนปัจจุบันที่กำลังศึกษาอยู่ เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญสูงในการอธิบายความแปรปรวน ของการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์และรัฐบาล จากการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนมัธยมสามัญ มีการเข้าศึกษาต่อ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนรัฐบาลขนาดใหญ่ (ร้อยละ 41.08) และเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนราษฎร์ ขนาดเล็กน้อยที่สุด (ร้อยละ 14.32)

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า องค์ประกอบที่ส่งผลการเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนราษฎร์ และรัฐบาลมากที่สุด คือองค์ประกอบด้านการใช้เหตุผลเลือกเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และองค์ประกอบอื่น ๆ ได้แก่ องค์ประกอบด้านโรงเรียน อาชีพของมารดา, เพศ, ผลการเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กิจกรรมพิเศษชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และภูมิลำเนา

ข้อเสนอแนะ

1. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแล้วเท่านั้น ถ้าจะให้เห็นถึงความแตกต่างขององค์ประกอบที่ทำให้นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีโอกาสเข้าศึกษาต่อ และไม่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายอย่างชัดเจน ควรจะได้มีการศึกษาถึงองค์ประกอบของกลุ่มนักเรียนที่จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วไม่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แล้วนำองค์ประกอบของนักเรียนมาเปรียบเทียบกัน

2. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะองค์ประกอบส่วนตัวของนักเรียนซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลทางจิตปัญญาเพียงอย่างเดียว ควรจะได้มีการศึกษาองค์ประกอบทางจิตปัญญา และไม่ใช้สติปัญญาของนักเรียนที่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อ และไม่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อไปพร้อม ๆ กัน

3. ควรจะได้มีการวิจัยหาองค์ประกอบในทุกสาขาการศึกษา เช่น อาชีวศึกษา, การฝึกหัดครู เป็นต้น

4. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรใช้ผลการวิจัยในทุกระดับ ไปใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาให้กับเด็กทุกคน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล สุกประเสริฐ โอกาสและวิถีทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานทดสอบ,
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, หน้า 6.
- กอ สวัสดิ์พาณิชย์ "การศึกษาค้นคว้าของการมัธยมศึกษาในประเทศไทย" ประมวลบทความ
เกี่ยวกับมัธยมศึกษา โรงพิมพ์คุรุสภา 2513, 610 หน้า.
- ขวัญใจ เสอจันทร์ การเลื่อนฐานะทางสังคมของประชากรไทยในชนบท วิทยานิพนธ์
แผนกสังคม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2514, หน้า 52.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน "ความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษา"
รายงานการวิจัยประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน,
2518, 105 หน้า.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน "องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน"
รายงานการวิจัยประสิทธิภาพของโรงเรียนประถมศึกษา โรงพิมพ์เอราวัณการพิมพ์,
2520, 130 หน้า.
- คณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคมสมาคมผู้บริหารการ
ศึกษาแห่งประเทศไทย วัฒนาพานิชการพิมพ์ 2516, 294 หน้า.
- นิคม จันทรวิทุรย์ ภาพสะท้อนการทำงานในประเทศไทย การสัมมนาทางวิชาการแห่งชาติ
เรื่องประชากรของประเทศไทย ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2508, หน้า 255.
- นิโคลัส เมนเนท์ แพลและเรียบเรียงชื่อเรื่อง การศึกษาเศรษฐกิจกับความไม่เสมอภาคใน
โอกาสการศึกษา โดย เสกสรรค์ ประเสริฐกุล, ศูนย์ศึกษา, 18 (มกราคม -
กันยายน, 2515), หน้า 51
- พิสิษฐ์ เมฆเมธี เด็กไทยวันนี้กับความเป็นธรรมของระบบการศึกษา-มิตรครู, 16(3) :
31-32, 15 กุมภาพันธ์ 2517.

- ไพศาล หวังพานิชย์ ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมนอกชั้นเรียนกับผลการเรียนของนิสิตปีที่ 3
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา 2510 ปริญญานิพนธ์ วิทยาลัย
วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2510, 114 หน้า.
- วรวิทย์ วสันตสารกร, การศึกษาของไทย โรงพิมพ์มิตรสยาม, 2516, 393 หน้า.
- วิชนา พมเล็ก การศึกษาเปรียบเทียบขององค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนสูง กับนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนต่ำ
ระดับมัธยมศึกษาโรงเรียนสฤติพิทยาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปริญญานิพนธ์ คบ.
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2513, 97 หน้า.
- วิชนา มงคลประสิทธิ์ อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อผลการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียน
ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ปีการศึกษา 2507 วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509, 200 หน้า.
- วารุณี อัสสิริวัฒน์ "ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ในภาคเหนือของประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2512
- ศักดิ์ ฆาสุกนิรันดร์ สถานภาพทางสังคมของชาวเมืองอยุธยา, วารสารสังคมศาสตร์,
สถาบันวิจัยทางสังคมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีที่ 7 ฉบับที่ 1
มกราคม 2513 หน้า 181.
- ศิริ วรศิริ สำรวจภาวะการศึกษาของประชากรในแหล่งชุมชนหนาแน่น บริเวณบ่อนไก่
ตำบลลุมพินี จังหวัดพระนคร ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร 2513, 44 หน้า.
- ✓ ศรีเพ็ญ สุกพิทยากุล โอกาสการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของนั้สำเร็จการศึกษาจาก
ส่วนภูมิภาค ปริญญานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516,
98 หน้า.

ศึกษาธิการ , กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา การสัมมนาสื่อสารมวลชน ครั้งที่ 1 เรื่อง
อิทธิพลและความรับผิดชอบของสื่อสารมวลชน โรงพิมพ์กรมการทหารสื่อสาร พระนครพ
 2507, 220 หน้า.

ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมสามัญศึกษา รายงานการวิจัยสาเหตุที่เด็กไม่ได้อ่านใน
โรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี โรงพิมพ์พลศึกษา 2509, หน้า 12-24
 สภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน สำนักราชมนตรี รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2512-2513 พระนคร หน่วยพิมพ์และจำหน่าย
 ศาสนาอันต (โรงพิมพ์ การศาสนา) 2513.

สภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน สำนักราชมนตรี รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2513-2514 พระนคร หน่วยพิมพ์ และจำหน่าย
 ศาสนาอันต (โรงพิมพ์การศาสนา, 2514.

สภาการศึกษาแห่งชาติ , สำนักงาน สำนักราชมนตรี รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2514-2515 พระนคร หน่วยพิมพ์และจำหน่าย
 ศาสนาอันต (โรงพิมพ์การศาสนา) 2515.

สภาการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน สำนักราชมนตรี รายงานการสอบคัดเลือกเข้าศึกษา
ในสถาบันอุดมศึกษา ปีการศึกษา 2515-2516 พระนคร หน่วยพิมพ์ และจำหน่าย
 ศาสนาอันต ที่ (โรงพิมพ์การศาสนา), 2516.

สังกัด อุทยานันท์ สภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสภาพเกี่ยวกับตัวเด็กบางประการที่ทำให้เด็ก
ไม่สามารถเข้าเรียนต่อในชั้นประถมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษาภาคบังคับ
จังหวัดเชียงใหม่ ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ,
 2513, 172 หน้า.

สมพงษ์ มั่นระวัง " การศึกษาแนวโน้มของการเลือกเรียนต่อสายสามัญ และสายอาชีพของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดสุโขทัย ปีการศึกษา 2512 " ปรินญาณิพนธ์
 การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร , 2513.

- สุภา ช่างโซติ การศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษา
ของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2509, 191 หน้า.
- สุนี ธนสารสมบัติ " ตัวประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน
มัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคกลางของประเทศไทย วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2512.
- สุพจน์ ประเสริฐศรี " ความไม่เสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา การกีดกันที่
มองไม่เห็น " ศูนย์ศึกษา , 20 ตุลาคม 2517.
- อภิชัย พันธเสน การศึกษปฏิบัติ หรือปฏิบัติ โรงพิมพ์พิชการพิมพ์ 2518, 522 หน้า.
- อารีรัตน์ บุญญลักษณ์ คุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดชลบุรี วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516.
- Adams, Bert N. "Occupation Position -- Mobility and the in at
Orientation", American Sociological Review, Official
Journal of American Sociological Association, Vol. 32
No.3 (1967)
- Bell, James W., "A Comparison of Dropouts and Nondropouts en
Participation in School Activities, " The Journal of
Educational Research, 60 (6) :248-251, February, 1967.
- Bernard, Baber, Social Stratification, (New Youk: Hercourt,
Brace and Company Inc., 1957) pp. 395 - 396.
- Brimer, M.A. and Pauli, L., Wastage in Education : A World
Problem, Paris-Geneva, Unesco: IBE, 1971 155 p.
- Bourgon, J.K., "Which Students are Active Base on Sex,

and Class Rank" School Activities, May, 1967.

Buescher, Ruth Maric, "The Relationship Between Scled
Noncognitive Variables and Academic Achivement of 3allege
Women in Various Fields of Study, " Dissertation
Abstracts, 30, 1858-1859 , 1969.

Capar, K. Jedan Pristup Ispitivanir Prvjave Orepania U
Osnovnoj Skoli Pedagoska Stvarmost (Novi Saci, Jugoslavija)
brg, 1967 : P. 521 - 528.

Charles E. Wert, A comparison of the Male VS Female College
Attendand Probabilities "Sociology of Education", 1968,
41 pp.

Chowhury, P., Report of an Investigation into the problem of
Wastage and Stagnation in Primary School in the district
of 24 Parganas Culcutta Directorate of Education,
Government of West Bengal, 1965.

Chulalongkorn University, Faculty of Education, Factor Related
to Achievement Among Pratom 7 Pupils, Pirot Study,
Educational Pulletin, Faculty of Education, Chulalongkorn
University, 1964.

Coleman, James, Equality of Education Opportunity, Woshington:
U.S.A. Government Printing Office, 1966, p.3.

Coleman, James, "The Concept of Equality Opportunity" Havard
Educational Review, Vol.38, No.1, Winter 1968, pp 7-22.

- Edminston, R.W., and Phoades, Betty Jane., "Predicting Achievement," The Journal of Educational Research, 52:177-180; 1959.
- Floud, Jean and Halsey, A.H., "Social Class, Intelligence Tests, and Selection for Secondary School, "Education, Economic and Society" 5th ed, The Free Press of Glencoe, Inc, New York, 1969, p. 216.
- Glen H. Elden, Family Structure and Educational Attainment "American Sociological Review, (Vol. 30. No 1, February 1965), p 85.
- Grawford, Douglas Gordon, "Family Interaction, Achievement Values and Motivation as Related to School Dropouts," Dissertation Abstract, Vol. 31, November 1970, pp.2173 A
- Green, Thomas. Educational Planning in Perspective. England: FUTURES, IPC Science and Technology Press Limited, 1971.
- Habison, and C.A., Myers, Education - Manpower, and Economic Growth, Strategies of Human Resource Development (New York McGraw - Hill, 1964) p. 11.
- Halsey, A.H., Floud, Jean and Anderson, C. Arnold, Education, Economic, and Society. New York: The Free Press of Glencoe, Inc., 1969.
- James V. Shannon, Factor to Related to Achievement Among First Grade Pupils in Thailand in Prachumsuk Achumrung and other educators, the role of Educational Researcher in Educational Planning, Bangkok; Pracandra Press, 1964, pp. 169 - 173.

Jarret, James. II. "The Meanings of Equality" Minnesota Education
Vol.1 No.1 (Spring, 1972, College of Education, University
of Minnesota.

Jeneds Christopher, "Social Stratification and Higher Education"
Financing Higher Education, The American Colleges testing
Program 1971.

Kraft Richard J., "Student Background University Admission and
Academic Achievement in the Universities of Thailand,
Michigan State University, 1968, Cited in Dissertation
Abstracts, 1969.

Krauss, Irving., Sources of Educational Aspirations Among
Working-class youth", American Sociological Review
Vol 29 December, 1964.

McCelland, Mary Elizabeth, "An Investigation of Selected
Nonintellect Variables and their Relationship to College
Achievement, Dissertation Abstracts, 30:2339.A, 1969

McQuary, J.P., "Some Relationship Between Non-intellectual
Characteristics and Academic Achievement", Journal of
Educational Psychology, 44:215-228, April 1953.

Mujovic, B, Pojave osipanja ucenika, Prosvjetne nad (Titograd),
letnik, 17 br.20, 15 December, 1968, p.7.

OECD, Equal Educational Opportunity 1. France 1971.

Pena, G.Dela, Aspiraciones escolares y nivel socioeconomico,
Mexico, Centro de estudios educativos, 1968 21 p. (Centro
de estudios educationes, Folle to de divulgacion (no.6)

- Philippines, Bureau of Public Schools, Survey of Dropouts in elementary schools: a joint project of the National Economic Council and the Bureau of Public School, Manila, n.d., 28 p.
- Praphon Tearakul, A Study of Some Factors Associated with Academic Performance of Ten-Grades in Provincial High Schools of North Eastern Thailand. Doctor's Thesis, University of Colorado, 1967.
- Ronald Earl Hrther Jackson, "Selected Relationship Between Activity participation and scholastic Achievement for Kansas State University Students" Dissertation Abstracts, 25-5151, 1955.
- Scannell, Dale, P., Prediction of College Success from Elementary and Secondary School Performance, Journal of Educational Psychology, 51:131 - 134 1960.
- Secujski, R, Problemi osipanja učenika osnovnih skola, UAP Vojvodini Pedagoska strarnost (Noi Sad, Jugoslavagia), kr 4, 1968, p 220-226.
- Tudith Kapferer, "Four Schools in Srilangka Equality of Opportunity for Rural Children., Comparative Education Volume 11 No 1. March 1975.
- UNESCO, Asia, Arab States, Africa Education and Progress, (Paris), 1961.
- Weit, James E., Neidt, Charles O., and Ahmenn, J. Stanley, Statistical Method in Educational and Psychological Research, Appleton-Century Crofts, Inc., New York, 1954, 435 pp.

Walfle, Deal, "Educational Opportunity, Measured Intelligence and Social Background," Education, Economy and Society 5 th.ed., New York : The Free Press of Glencoe Inc, 1969 pp. 217.

Wolford, Melvin Earl, "An Analysis of Selected Educational Philosophies as Pertinent to Dropout Problem, Dissertation Abstracts, Vol 25 : April, 1965, pp 2561-2.

Worthington, Lois H., and Grant, Glaude W., Factor of Academic Success. a Multivariate Analysis," The Journal of Educational Research, 65 : 7 - 10, September, 1971.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นักเรียนที่รัก ทุกคน

ข้าพเจ้าใคร่จะศึกษาคุณค่าเกี่ยวกับองค์ประกอบของนักเรียนที่มีโอกาสเข้าศึกษาต่อ
ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งอาจจะนำไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยและการศึกษาต่อไป

ดังนั้น จึงใคร่ขอความร่วมมือจากนักเรียนในการกรอกแบบสอบถามนี้ตามสภาพที่เป็น
จริงของนักเรียนมากที่สุด ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จะถือเป็นความลับ ดังนั้น ขอให้ตอบแบบ
สอบถามด้วยความจริงใจ และสบายใจในการให้คำตอบ สำหรับผลของการศึกษาค้นคว้า
จะสรุปออกมาเป็นส่วนรวมไม่เฉพาะเจาะจงต่อบุคคลใดโดยเฉพาะ

หวังว่าคงได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

นางสาว เมธิรินทร์ ภิณูชน

นิสิตปริญญาโท สาขาการแนะแนว

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

แบบสอบถาม

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในกรอบ
จริงเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง

1. ปัจจุบันเข้าเรียนอยู่โรงเรียน

☐ หรือกรอกข้อความตามสภาพที่เป็น

2. ข้าพเจ้าเพศ

☐ โรงเรียนรัฐบาล

☐ โรงเรียนราษฎร์

☐ ชาย

☐ หญิง

3. เหตุผลที่ข้าพเจ้าเลือกเรียนโรงเรียนนี้เพราะ

3.1 ความสะดวกในการเดินทาง

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

3.2 ได้รับทุนการศึกษา

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

3.3 ชื่อเสียงของโรงเรียน

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

3.4 เป็นความต้องการของผู้ปกครอง

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

3.5 เพื่อนชักชวน

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

3.6 ได้รับยกเว้นค่าเล่าเรียน

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

3.7 ครูในโรงเรียนนี้สอนดี

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

- 3.8 มีเพื่อนที่เรียนอยู่ที่โรงเรียนแห่งนี้แล้ว ☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
- 3.9 ค่าเล่าเรียนไม่แพง ☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
- 3.10 มีอุปกรณ์ทันสมัย ☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
- 3.11 การแนะนำของครูในโรงเรียนดีมาก ☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
- 3.12 มีการสอนวิชาชีพ ☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
- 3.13 ไม่ทราบจะเรียนที่ไหนดี ☐ ใช่
☐ ไม่ใช่
- 3.14 เลือกควยเหตุผลอื่น ๆ ☐ ใช่
☐ ไม่ใช่

4. ผลการสอบได้ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตั้งแต่ 75 เปอร์เซนต์ หรือ เกเรกเฉลี่ย 2.00 ขึ้นไป

ตั้งแต่ 60 เปอร์เซนต์ หรือ 74.99 เปอร์เซนต์ หรือตั้งแต่ เกเรกเฉลี่ย 2.40 ถึง 2.99

ต่ำกว่า 60 เปอร์เซนต์ หรือต่ำกว่าเกเรกเฉลี่ย 2.40 ลงมา

5. เมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.1 - ม.ศ.3) นักเรียนเคยรวมกิจกรรมพิเศษออกไปนี้ประเภทใดบ้าง

5.1 กิจกรรมด้านสันตินาการ เช่น เล่นดนตรี, ร้องเพลง, เล่นกีฬา

- ☐ ใช่
☐ ไม่ใช่

5.2 กิจกรรมส่งเสริมความรู้ทางวิชาการ ได้แก่ ชุมชมวิชาการต่าง ๆ เช่น
ชุมนุมวิทยาศาสตร์ ชุมชมภาษาไทย ฯลฯ

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

5.3 กิจกรรมอาสาสมัครบำเพ็ญประโยชน์ เช่น การร่วมพัฒนาท้องถิ่น กวรวายแสดงมี
ภาษา

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

6. อาชีพของบิดา

6.1 รับราชการ

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

6.2 ค้าขาย

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

6.3 ธุรกิจ

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

6.4 เกษตรกร

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

6.5 รับจ้าง

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

6.6 อื่น ๆ

☐ ใช่

☐ ไม่ใช่

7. อาชีพมารดา

7.1 รับราชการ

☐

ใช่

☐

ไม่ใช่

7.2 ค้าขาย

☐

ใช่

☐

ไม่ใช่

7.3 ธุรกิจ

☐

ใช่

☐

ไม่ใช่

7.4 เกษตรกร

☐

ใช่

☐

ไม่ใช่

7.5 รับจ้าง

☐

ใช่

☐

ไม่ใช่

7.6 อื่น ๆ

☐

ใช่

☐

ไม่ใช่

8. อาชีพของผู้ปกครอง (สำหรับนักเรียนที่ไม่มีบิดามารดา)

8.1 รับราชการ

☐

ใช่

☐

ไม่ใช่

8.2 ธุรกิจ

☐

ใช่

☐

ไม่ใช่

8.3 รับจ้าง

☐

ใช่

☐

ไม่ใช่

8.4 ค้าขาย

☐

ใช่

☐

ไม่ใช่

8.5 เกษตรกร

☐

ใช่

☐

ไม่ใช่

8.6 อื่น ๆ

☐ ใช่
☐ ไม่ใช่

9. รายได้ของนิคมการตลาด (รวมกัน) หรือของบุคคลหรือครอบครัวโดยประมาณ

สูงกว่า 5000 บาทต่อเดือน

ตั้งแต่ 1000 - 5000 บาทต่อเดือน

ต่ำกว่า 1000 บาทต่อเดือน

10. จำนวนพี่น้องในครอบครัว

มากกว่า 8 คน

5 - 8 คน

1 - 4 คน

11. ภูมิลำเนา

ในเขตเทศบาล หรือสุขาภิบาล

นอกเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล

12. ระดับการศึกษาของบิดา

ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา 4

ระดับมัธยมศึกษา (ม.ศ.1 - ม.ศ.5) หรือเทียบเท่า

ระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา (ตั้งแต่ ม.ศ.5 ขึ้นไปถึงอนุปริญญา)

ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

13. ระดับการศึกษาสูงสุดของบุคคลในครอบครัว (ยกเว้นนิคมการตลาด)

ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษา 4

ระดับประถมศึกษา (ป.4 - ป.7) หรือเทียบเท่า

ระดับมัธยมศึกษา (ม.ศ.1 - ม.ศ.5) หรือเทียบเท่า

ระดับสูงกว่ามัธยมศึกษา (ตั้งแต่ ม.ศ.5 ถึง อนุปริญญา)

ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

14. ข้าพเจ้าได้รับข่าวสาร ความรู้ และบันเทิงจากสื่อมวลชนประเภทใด

- 14.1 วิทยุ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
- 14.2 โทรทัศน์ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
- 14.3 หนังสือพิมพ์ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
- 14.4 วิทยุและโทรทัศน์ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
- 14.5 วิทยุและหนังสือพิมพ์ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
- 14.6 หนังสือพิมพ์ และโทรทัศน์ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
- 14.7 หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่
- 14.8 ไม่ได้รับข่าวสารจากสื่อมวลชนใด ๆ เลย ☐ ใช่ ☐ ไม่ใช่

15. ข้าพเจ้าจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนประเภทใด

โรงเรียนในโครงการมัธยมแบบประสม (ค.ม.ส.)

โรงเรียนในโครงการพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนภูมิภาค (ค.ม.ภ.)

โรงเรียนในโครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมชนบท (ค.ม.ช.)

โรงเรียนมัธยมสามัญ

โรงเรียนราษฎร์

16. โรงเรียนของข้าพเจ้านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน

- ☐ มากกว่า 5 ห้องเรียนขึ้นไป
- ☐ ตั้งแต่ 5 ห้องเรียนลงมา